

Ен Ен Универсален пенсионен фонд

Доклад за дейността

Финансов отчет заедно с доклад на независимите одитори

31 декември 2018 година

Обща информация	i
Доклад за дейността	ii
Доклад на независимите одитори до едноличния акционер на Ен Ен Универсален пенсионен фонд	
Отчет за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица	1
Отчет за нетните активи на разположение на осигурените лица	2
Отчет за паричните потоци	3
Приложения	
1. Корпоративна информация	4
2. Изготвяне на финансовите отчети	7
2.1. База за изготвяне	7
2.2. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения	7
2.3. Обобщение на съществените счетоводни политики	8
2.4. Промяна в значимите счетоводни политики	17
2.5. Нови стандарти и разяснения, които все още не са приложени	20
3. Нетни (загуби)/печалби от преоценка на финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	21
4. Приходи от лихви	21
5. Оповестяване на свързани лица	21
6.1. Такси и удържки от осигурителни вноски за управляващото дружество	22
6.2. задължения към управляващото дружество	22
6.3. Средства на осигурени лица, прехвърлени от/към други пенсионни фондове	22
7. Прехвърляне на средства на осигурени лица по реда на пар.154, ал.2 от ПЗР на ЗИДКСО, чл.51, ал.1 от ЗИД КСО и чл.4б от КСО	23
7.1. Прехвърлени средства на осигурени лица към ДОО	23
7.2. Други задължения	23
8. Парични средства и парични еквиваленти	24
9. Банкови депозити	24
10. Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	24
10.1. Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България	25
10.2. Български корпоративни облигации	25
10.3. Чуждестранни държавни ценни книжа	25
10.4. Чуждестранни корпоративни ценни книжа	27
10.5. Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	27
11. Вземания от дивиденди	27
12. Деривативни финансови инструменти	27
13. Данъчно облагане	28
14. Управление на финансовите рискове	28
15. Справедливи стойности на финансовите инструменти	41
16. Финансовите инструменти, които не се оценяват по справедлива стойност	42
17. Събития след края на отчетния период	42

Управляващо пенсионно дружество

Ен Ен Пенсионноосигурително дружество ЕАД

Съвет на директорите

Николай Стойков Стойков – Председател
Анастас Петров – Изпълнителен директор
Луис Мигел Гомес Ортис – член
Мая Русева – Член
Елица Занчева - Член

Адрес на управление

бул. „България“ № 49Б, ет.10
София 1404

Регистър и регистрационен номер

Регистрация Софийски градски съд по ф.д. № 1793/2001 г.

Банка попечител

УниКредит Булбанк АД

Инвестиционни посредници

Райфайзенбанк България ЕАД
Първа финансова брокерска къща АД
Cowen Execution Services Limited
KCG Europe Limited

Одитори

КПМГ Одит ООД
бул. България №45/А
София 1404

АФА ООД
ул. Оборище №38
София 1504

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА ГОДИНАТА, ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2018 Г.

I. Обща информация за Ен Ен Универсален пенсионен фонд

„Ен Ен Универсален Пенсионен Фонд“ („Фонд“ или „УПФ“) е регистриран с решение No 1/16 февруари 2001 г. на Софийски Градски Съд. Регистрираното седалище и адрес на управление на Фонда е гр. София, бул. „България“ № 49Б. С решение на СГС от 14.04.2015 г. е вписана промяна в наименованието на Фонда на „Ен Ен Универсален Пенсионен Фонд“.

Фондът стартира дейността си в началото на 2002 г., като първите осигурителни вноски се получават през май 2002 година.

Като Фонд, осъществяващ дейност по допълнително пенсионно осигуряване, основните цели са свързани с администриране на осигурителните вноски на клиентите, които Фондът инвестира, за да се изплащат в бъдеще допълнителни пенсии. Инвестирането е дейност, която изисква внимателно балансиране на риска и възвръщаемостта. Именно поради това парите на клиентите на Фонда са инвестирани при отчитане на идентифицираните рискови фактори и инвестиционни възможности, в съответствие с Политиката на NN Group за отговорно инвестиране, която изисква:

1. Да отчитаме в инвестиционните си решения социалното поведение, корпоративното управление и отношението към околната среда на компаниите, в които инвестираме;
2. Като акционер да упражняваме своето право на глас;
3. Да упражняваме своето влияние, за да подпомагаме положителните промени на пазарите, на които оперираме;
4. Да действаме законосъобразно и да подпомагаме подобряването на правната рамка;
5. Да не инвестираме в компании, които нарушават човешките права, използват детски труд, нарушават санкциите за търговия с оръжие или не спазват политиките за антикорупция;
6. Да идентифицираме и да вземаме предвид дългосрочно устойчивите инвестиционни възможности;
7. Да бъдем прозрачни

Фондът се управлява от „Ен Ен Пенсионноосигурително дружество“ ЕАД (Дружеството или ПОД) и се представлява от изпълнителните му директори. Фондът няма служители.

Структурата на управление на Дружеството е едностепенна и се осъществява от Съвет на директорите.

Средствата на Фонда се управляват от екип от професионални мениджъри, които имат дългогодишен опит в управлението на големи корпоративни структури и инвестиционни портфейли.

Председател: Николай Стойков

Членове:

Анастас Петров – Изпълнителен директор

Мая Русева – член на СД

Елица Занчева – член на СД

Луис Мигел Гомес Ортис – член на СД

Финансов надзор

Осигурителният надзор върху дейността на „Ен Ен Универсален пенсионен фонд“ се осъществява от Комисията за финансов надзор.

II. Основни насоки в дейността на „Ен Ен Универсален пенсионен фонд“ през 2018 г.

През 2018 г. дейността на „Ен Ен Универсален пенсионен фонд“ бе насочена към:

- Утвърждаване на позициите на Фонда в пенсионноосигурителната индустрия на България;
- Професионално управление на средствата на осигурените лица;
- Управление на рисковете и поддържане на високи професионални стандарти в обслужването на клиентите му;
- Позициониране на бранда на NN на пазара на финансови услуги в България.

A. Утвърждаване позициите на Фонда в пенсионноосигурителната индустрия на България

- Към 31 декември 2018 г. броят на осигурените лица в Ен Ен Универсален фонд достигна 320 348 (към 31.12.2017 г. – 317 107). В динамиката на активите на фонда в рамките на отчетната година се наблюдава ръст от 5.17%, като нетните активи нарастват от 1 102 515 хил. лв. в началото на годината до 1 159 624 хил. лв. към 31 декември 2018 г. Средната сума, натрупана по индивидуалните партиди на осигурените лица, достига 3 579.02 лв. В същото време средната натрупана сума по партидите на осигурените лица за всички универсални фондове на пазара е 2 996.98 лв. Средният размер на месечните постъпления от осигурителни вноски за едно лице в “Ен Ен УПФ” през 2018 г. е 60.24 лв., което е с 11.5% повече от средния размер на месечните постъпления от осигурителни вноски за всички универсални фондове.
- Позиция спрямо конкурентите
По данни на КФН към края на 2018 г. пазарният дял на „Ен Ен УПФ“ определен на база на броя на осигурените в него лица е 8,68%. Въз основа на този показател, компанията се нарежда на шесто място спрямо останалите конкуренти на пазара. Пазарният дял на фонда на база на размера на нетните му активи е 10,36%. Този показател му отрежда пето място спрямо останалите конкуренти на пазара.

Б. Управление на средствата на осигурените лица

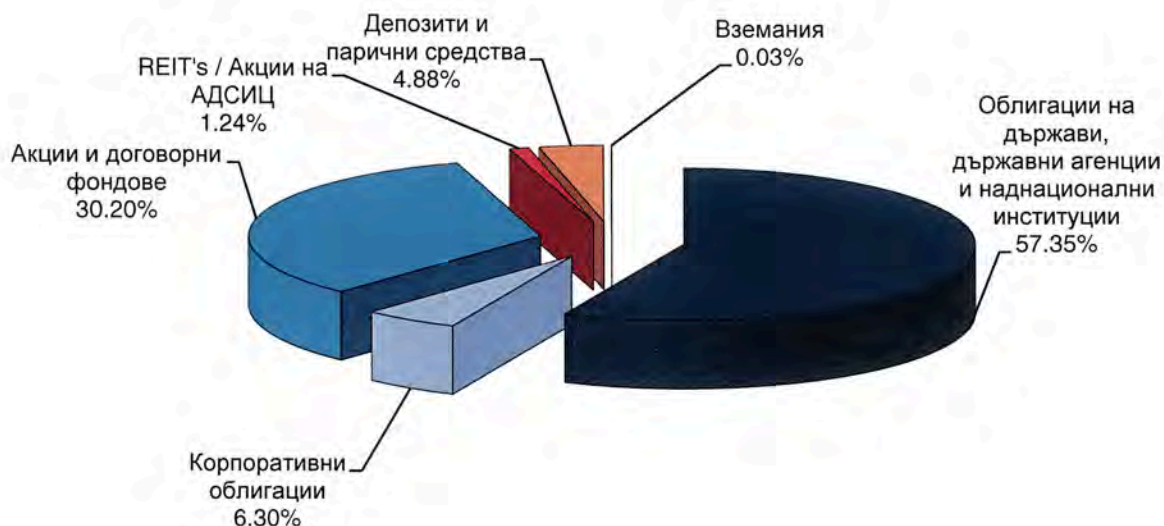
Основната цел на **Ен Ен Универсален пенсионен фонд** при управлението на средствата на осигурените лица е реалното им нарастване чрез постигане на доходност, надвишаваща инфлацията в дългосрочен план. Фондът реализира това чрез разумен баланс между риск и доходност, което осигурява дългосрочна сигурност за вложенията на клиентите на компанията.

В допълнение към тази основна цел, Фондът се стреми към реализиране на доходност над средната за всички фондове за допълнително пенсионно осигуряване на пазара, публикувана от Комисията за финансов надзор. Опитът, който NN притежава на международните финансови пазари, е важна предпоставка тази цел да бъде постигната.

В рамките на инвестиционния процес **Ен Ен Универсален пенсионен фонд** оценява и управлява съвкупност от рискове, свързани с управлението на активите. Примери за такива рискове са: кредитният, пазарният (включващ лихвен риск, валутен риск, риск свързан с инвестициите в акции, риск свързан с кредитния спред и риск, свързан с инвестициите в недвижими имоти), ликвидният, оперативният риск и други. В процеса на управление на рисковете Дружеството следва утвърдени методики на NN Group N.V. за оценка на риска. Това гарантира прозрачност на инвестиционния процес, пълен мониторинг на рисковете и своевременна реакция при неблагоприятни пазарни тенденции.

Б. Управление на средствата на осигурените лица (продължение)

Структура на инвестиционния портфейл към 31.12.2018 г.

Основни параметри на инвестиционния портфейл към 31.12.2018 г.

Среднопретеглен параметър на портфейла	Ен Ен УПФ
Кредитен рейтинг	BBB
Експозиция по валути:	
BGN	11.70%
EUR	82.29%
USD	6.01%

Постигната доходност, инвестиционен риск и коефициент на Шарп

Пенсионен фонд	Показател	Година					Средно-геометрична доходност за периода (на годишна база)
		2014	2015	2016	2017	2018	
Ен Ен УПФ	Доходност ¹	5.51%	0.20%	4.31%	6.55%	-5.17%	2.19%
	Инвестиционен риск ²	2.81%	4.43%	3.97%	1.73%	3.10%	
	Коефициент на Шарп ³	1.93	0.07	1.17	4.00		

Б. Управление на средствата на осигурените лица (продължение)

Забележки:

¹ Номиналната доходност за 2014, 2015, 2016, 2017 и 2018 г. е изчислена на основата на изменението на стойността на един дял за съответната година, съгласно методика на Комисията за финансов надзор (КФН).

² Инвестиционният риск е изчислен с показателя стандартно отклонение на доходността, съгласно методика на КФН.

³ Стойности на Коефициента на Шарп се оповестяват само в случай че постигнатата номинална доходност е по-висока от безрисковата доходност за съответната година. Коефициентът е изчислен, съгласно методика на КФН.

Посочената доходност няма по необходимост връзка с бъдещи резултати. Стойността на един дял подлежи на ежедневна преоценка, като тази стойност може да се увеличава, но и да намалява. Доходът от инвестиране на средствата се отразява в изменението на стойността на един дял, като дружеството не гарантира постигането на положителна доходност.

В. Поддържане на високи професионални стандарти в обслужването на клиенти по индивидуални и групови договори.

„Ен Ен Универсален пенсионен фонд“ се стреми към високи стандарти на обслужване на клиентите в България, базирани на индивидуален подход, конфиденциалност, прозрачност и коректно отношение към клиента, предоставяне на информация чрез различни канали на комуникация – чрез центъра за контакт с клиенти на компанията, интернет, регионални клонове и офиси и професионална консултация на място.

С. Управление на риска

Системата за управление на риска в „Ен Ен Универсален пенсионен фонд“ (Фондът) е свързана с прилагане на система от правила и процедури, насочени към ефективно управление на финансовите и нефинансови рискове. Управлението на рисковете има важно значение поради факта, че в случай на материализирането им възникват финансови и нефинансови загуби, които засягат интересите на осигурените лица.

Управлението на риска в „Ен Ен Универсален пенсионен фонд“ се осъществява от Управляващото дружество на базата на цялостна Рамка за управление на рисковете, наречена **Модел на трите линии на защита**.

С. Управление на риска (продължение)

Съгласно този Модел:

- Всички бизнес функции в Управляващото дружество формират **1-ва линия на защита по отношение на рисковете, присъщи за дейността на Фонда**. Прилагат се политиките и процедурите за контрол по отношение на рисковете в съответната функционална сфера. Те са отговорни за прилагането на коригиращи действия при наличие на недостатъци в процесите и контролите.
- Функционалните звена, които се занимават с управление на рисковете, присъщи за дейността на Фонда (напр. актюерски, информационен, правен и регулативен и други рискове), формират **2-рата линия на защита**. Тези функции контролират прилагането на политиките и процедурите във Фонда и предоставят насоки и препоръки към 1-ва линия на защита по отношение на ефективното управление на рисковете. Те имат задължението да изграждат култура в служителите по отношение на управление на рисковете в дейността на Фонда.
- Специализираната служба за вътрешен контрол на NN Group изгражда **3-та линия на защита**. Тази функция осигурява независима и обективна оценка на ефективността на контролите, които се прилагат в рамките на 1-ва и 2-ра линия на защита с цел намаляване на основните рискове, влияещи върху дейността на Фонда.

Финансово-осигурителни рискове във фазата на спестяване

Финансово-осигурителните рискове обхващат всички характерни рискове в пенсионно-осигурителната дейност. Във фазата на акумулиране на средства финансовите рискове са свързани основно с режима на инвестиране на управляваните активи и постигане на доходност, надвишаваща инфлацията в дългосрочен план. В същото време тази цел трябва да бъде постигната чрез разумен баланс между риск и доходност. За осъществяване на надежден контрол върху инвестиционната дейност на Фонда, е приета Инвестиционна политика, чието прилагане се съблюдава стриктно. На ежедневна база такъв контрол се упражнява и от отдел „Актюерско обслужване и управление на осигурителните рискове“. По този начин се гарантира надеждно интересът на осигурените лица.

Финансово-осигурителни рискове във фазата на изплащане

В съответствие с действащото законодателство, осигуряването във Фонда дава право:

- а) на допълнителна лична пожизнена пенсия за старост след придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл.68, ал.1 КСО. Лицата, придобили право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 69 от КСО придобиват право на допълнителна пожизнена пенсия от Фонда при навършване на възрастта за придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 – 3 от КСО. Когато определеният размер на пенсията е до 20 на сто от социалната пенсия за старост, сумата се изплаща на пенсионера еднократно или разсрочено;
- б) на допълнителна лична пожизнена пенсия за старост пет години преди навършване на възрастта за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст съгласно чл.68, ал.1 от КСО и при условие, че натрупаните средства по индивидуалната партида на осигуреното лице позволяват отпускане на пенсия в размер не по-малък от размера на минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл.68, ал. 1 от КСО;
- в) на еднократно изплащане до 50 на сто от средствата, натрупани по индивидуалната осигурителна партида, при трайно намалена работоспособност над 89.99 на сто;
- г) на еднократно или разсрочено изплащане на суми на преживелия съпруг, низходящите или възходящите на починал осигурен роднини или на пенсионер на ФОНДА при условията и по реда на КСО.

Тъй като във Фонда задължително се осигуряват лица, родени след 31 декември 1959 г., ако са осигурени във фонд „Пенсии“ на държавното обществено осигуряване, през 2018 г. Фондът извършва плащания само по точки в) и г).

С. Управление на риска (продължение)

Управление на финансовите рискове

Основните рискове, произтичащи от финансовите инструменти на Фонда, включват лихвен, ликвиден, валутен, кредитен и ценови риск. Съветът на директорите преразглежда и определя политиката за управление за всеки от тези рискове, които са обобщени по-долу:

Кредитен риск

При управлението на кредитния риск, Фондът инвестира във финансови инструменти с висок кредитен рейтинг.

За ограничаване на експозицията на Фонда към кредитен риск са въведени следните политики и процедури:

- Политика на Фонда за измерване на кредитния риск – чрез т. нар. рискова премия, представляваща спреда между корпоративната крива на доходност и приложимата бенчмарк – крива, формирана от съответните за пазара на емитента правителствени облигации в обръщение.
- Анализ както на кредитното качество (рейтинг) на емитента на ценната книга, така и на контрагентите, с които Фонда извършва инвестиционните си операции.
- Спазване на утвърдената от NN Group N.V. процедура за оценка на кредитния риск на емитенти и контрагенти.

Валутен риск

През 2018 г. средствата на Фонда са инвестирани в активи, деноминирани в български лева, евро и щатски долари. Валутният риск, свързан с движението на валутния курс се покрива чрез сключване на срочни сделки във валута. Тъй като валутният курс лев/евро е фиксиран на 1.95583, валутният риск, произтичащ от експозициите в евро на Фонда не се намалява допълнително чрез хеджиращи сделки.

Лихвен риск

Фондът е изложен на риск от промяна в пазарните лихвени проценти, основно, по отношение на краткосрочните и дългосрочните си финансови активи с променлив (плаващ) лихвен процент. Към 31.12.2018 г. Фондът не притежава финансови инструменти с плаваща лихва.

Ликвиден риск

Ефективното управление на ликвидността на Фонда предполага осигуряване на достатъчно ликвидни средства за покриване на текущите задължения към осигурени лица, пенсионноосигурителното дружество и други текущи плащания. Фондът управлява ликвидния си риск чрез поддържане на парични средства и/или бързо ликвидни дългови ценни книжа.

Риск от промяна в цената на акции и дялове в колективни инвестиционни схеми

В Ен Ен Универсален Пенсионен Фонд, този риск е управляван чрез активна инвестиционна политика и прилагане на ограничения за максимален размер на концентрация на инвестиции в емитент, група, дадена индустрия, географска локация и съотношение директни инвестиции в акции и колективни инвестиционни схеми.

Нефинансови рискове

Оперативен риск

Процесът на управление на оперативния риск спомага за по-ефективното осъществяване на оперативните дейности и за намаляване до минимум на вероятността от:

- Нарушение на добрите практики и етичните правила при предлагане на продуктите на Фонда и при осигуряване на висококачествено обслужване на нашите клиенти;
- Възникване на срив в информационните системи на Фонда;

С. Управление на риска (продължение)

Оперативен риск (продължение)

- Извършване на неоторизирани действия от вътрешни и външни лица;
- Проблеми и грешки при обработката на данни и документация;
- Нарушаване на добрите практики по отношение на наемането на персонал и безопасността на труда;
- Неспазване на приложимите законови и подзаконови нормативни актове, които регулират дейността на Фонда;

Управлението на оперативния риск е процес, чрез който в **Ен Ен Универсален пенсионен фонд**:

- се идентифицира целият спектър от рискове, на които Фондът е изложен;
- се определя апетитът към риск, в съответствие със стратегическите цели на Фонда;
- се оценяват рисковете и начините за тяхното намаляване с цел вземане на информирани решения;
- се намалява вероятността и финансовият ефект на неблагоприятните събития, които носят загуби на Фонда;
- се намалява несигурността в цялостното представяне на Фонда.

Правен и регулативен

Процесът на управление на Правния и регулативен риск е свързан с прилагането на ефективни контроли с цел намаляване до минимум вероятността от:

- Неспазване на приложимите законови и подзаконови нормативни актове, които регулират дейността на Фонда, в това число неспазването на изискванията на конкурентното законодателство и защитата на личните данни;
- Нарушение на добрите практики и етичните правила при предлагане на продуктите на Фонда и при осигуряване на висококачествено обслужване на нашите клиенти;
- Нарушаване на нормативните изисквания, ценностите и политиките на NN Group, които регулират конфликта на интереси, личните инвестиции, пазарните манипулации, предлагането и приемането на подаръци и развлекателни мероприятия;
- Неспазване на изискванията, свързани с приемането и оценката на риска на клиентите и санкционното законодателство;
- Условиата за приемане и оценка на бизнес партньорите.

Управлението на правния и регулативния риск е свързано с:

- Провеждане на обучения с цел повишаване на личния интегритет на служителите и разбирането за важността на доброто управление на риска;
- Идентификацията и оценка на рисковете;
- Определяне на контролите за тяхното намаляване;
- Осъществяване на наблюдение по отношение на прилаганите контроли и тяхната ефективност.

Специализирана Служба за Вътрешен Контрол

Вътрешният контрол е цялостен и непрекъснат процес, интегриран в дейността на Фонда, осъществяван от органите на управление, от лицата на ръководни длъжности и от всички други лица, които работят по договор с Ен Ен Пенсионноосигурително дружество с цел да се осигури в разумна степен:

- Постигане на целите;
- Управление на рисковете;
- Спазване на мерките за предотвратяване изпирането на пари и финансиране на тероризма;
- Законосъобразност на дейността.

С. Управление на риска (продължение)

Специализирана Служба за Вътрешен Контрол (продължение)

През 2018 г. Специализираната Служба за Вътрешен Контрол извърши проверка в следните области:

- Процедурата по промяна на участие и прехвърляне на натрупаните средства на осигурените лица от един фонд за допълнително пенсионно осигуряване в друг съответен фонд, управляван от друго дружество;
- Реда и начина за оценка на активите на Фонда и определяне на стойността на нетните активи;
- Реда и начина за изчисляване и обявяване на стойността на един дял;
- Реда и начина за водене на индивидуалните партии;
- Спазване изискванията към състава и структурата на собствения капитал (капиталовата база) на пенсионноосигурителното дружество и към минималните ликвидни средства на дружеството и на управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване;
- Реда и начина за определяне на размера на възнагражденията на осигурителните посредници на Дружеството, условията за изплащането им;
- Спазването на изискванията за сигурност на базата данни и архивиране на информацията.

Функция по Вътрешен Одит

Функцията по вътрешен одит на "Ен Ен Пенсионноосигурително дружество" е обективна и независима от другите оперативни функции, осъществява се от отделно лице или от специализирано звено и включва оценка на адекватността и ефективността на системата за вътрешен контрол и на другите елементи от системата за управление.

В съответствие с изискванията на чл.123е, ал.7, т.3 от Кодекса за социално осигуряване през 2018 г. в "Ен Ен Пенсионноосигурително дружество" е създадена функция по вътрешен одит. На 04.09.2018 г. на извънредно Общо събрание на акционера на Дружеството е избран ръководителят на звеното по вътрешен одит.

На заседание на Съвета на Директорите, проведено на 29.11.2018 г. са приети Правила за дейността на вътрешния одит на "Ен Ен Пенсионноосигурително дружество".

Одитен комитет

Като предприятие, извършващо дейност от обществен интерес и на основание чл.23, ал.2, във връзка с чл. 21, т.16 от Устава на дружеството и чл.107, ал.2 и ал.7 от Закона за независимия финансов одит (приет от 43-то Народно събрание на 15 ноември 2016 г.), с решение на Общото събрание на акционерите на 27.06.2017 г. е избран нов Одитен Комитет на "Ен Ен Пенсионноосигурително дружество" ЕАД.

През 2018 година Одитният комитет насочи дейността си в изпълнение на следните функции:

- Участие в наблюдението на процесите на финансово отчитане на Фонда ;
- Участие в наблюдението на ефективността на системите за вътрешен контрол и за управление на рисковете ;
- Участие в наблюдението на независимия финансов одит на Фонда ;
- Участие в прегледа на независимостта на регистрираните одитори.

През 2018 г. Одитният комитет не е получавал сигнали за нередности в дейността на Фонда.

III. Финансови резултати от дейността на "Ен Ен Универсален пенсионен фонд" през 2018 г.

Към 31 декември 2018 г. общата сума на активите на Фонда възлиза на 1,164,987 хил. лв., което представлява нарастване със 5.45% спрямо 2017 г.

Структурата на активите към 31 декември 2018 г. е както следва:

Активи	Стойност (хил. лв.)	Относителен дял
Парични средства и парични еквиваленти	40,937	3.52%
Банкови депозити	16,000	1.37%
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	1,107,723	95.09%
Вземания от дивиденди	37	0.00%
Деривативни финансови инструменти	290	0.02%
Общо Активи	1,164,987	100.0%

Структурата на пасивите към 31 декември 2018 г. е следната:

Пасиви	Стойност (хил. лв.)	Относителен дял
Задължения към управляващото дружество	1,149	21.42%
Други задължения	4,214	78.58%
Общо Пасиви	5,363	100.0%
Нетни активи на разположение на осигурените лица	1,159,624	

IV. План за развитие на „Ен Ен Универсален пенсионен фонд“

През 2019 г. Ръководството ще продължи усилията си за затвърждаване позициите на Фонда, на пенсионния пазар в България с цел нарастване на неговия пазарен дял и професионално управление на средствата на осигурените лица.

Нашите планове включват реализиране на следните проекти:

- Разширяване на каналите за продажба на пенсионни продукти;
- Инвестиране в проекти за развитие на обслужването на нашите клиенти;
- Утвърждаване NN бранда и ценностите на компанията на пазара на финансови услуги в България;
- Инвестиции в електронни услуги за индивидуалните и корпоративни клиенти на Фонда.

V. Действия в областта на научноизследователската и развойна дейност

През 2018 г. Фондът няма проекти в областта на научноизследователската и развойна дейност.

VI. Допълнителна информация по Търговския закон и във връзка с разкриването на конфликти на интереси

Фондът няма клонова мрежа, по смисъла на чл.17 от Търговския закон. През годината Фондът не е придобивал, нито прехвърлял собствени акции. Фондът не притежава собствени акции.

Членовете на Съвета на директорите нямат право да придобиват акции и облигации на Фонда.

VI. Допълнителна информация по Търговския закон и във връзка с разкриването на конфликти на интереси (продължение)

Членовете на Съвета на директорите нямат участия в други дружества като неограничени съдружници, нито притежават повече от 25% от капитала на друго търговско дружество.

През годината членовете на Съвета на директорите не са сключвали договори по чл. 240б.

Членовете на Съвета на директорите получават възнаграждението си от „Ен Ен Пенсионноосигурително дружество“ ЕАД.

Членовете на Съвета на директорите на „Ен Ен Пенсионноосигурително дружество“ ЕАД имат следните участия в управлението на търговски дружества и организации с идеална цел:

Николай Стойков Стойков

- Главен изпълнителен директор на „Ен Ен Пенсионноосигурително дружество“ ЕАД
- Управител на „Ен Ен Застрахователно акционерно дружество- клон София“ КЧТ
- Член на Управителния съвет на Джунйър Ачиймънт България

Анастас Атанасов Петров

- Изпълнителен директор на „Ен Ен Пенсионноосигурително дружество“ ЕАД
- Представяващ „Ен Ен Застрахователно акционерно дружество- клон София“ КЧТ
- Член на Управителния съвет на Българската асоциация на дружествата за допълнително пенсионно осигуряване

Мая Иванова Русева

- Член на Съвета на директорите на „Ен Ен Пенсионноосигурително дружество“ ЕАД
- Представяващ „Ен Ен Застрахователно акционерно дружество- клон София“ КЧТ

Елица Александрова Занчева

- Член на Съвета на директорите на „Ен Ен Пенсионноосигурително дружество“ ЕАД
- Член на Управителния съвет на Национална агенция за граждански и стопански инициативи гр. Дупница

Луис Мигел Гомес Ортис

- Член на Съвета на директорите на „Ен Ен Пенсионноосигурително дружество“ ЕАД
- Главен изпълнителен директор и председател на Съвета на директорите на Ен Ен Сървисиз, Испания
- Член на Съвета на директорите на Ориндж Сигорта Арачилик Хизметлери, Турция

Съгласно политиките на Фонда за избягване на конфликтите на интереси, съществува забрана за членовете на Съвета на директорите, както и свързаните с тях лица да сключват договори с Фонда, извън стандартните договори за пенсионно осигуряване.

След датата на изготвяне на финансовия отчет няма настъпили съществени обстоятелства, нито са идентифицирани нови рискове, които да налагат промяна на финансовия резултат или промяна в обстоятелствата, оповестени в доклада за дейността, както и в планове, свързани с бъдещото развитие.

25 март, 2019 г.

Главен изпълнителен директор:

Николай Стойков

КПМГ Одит ООД
бул. „България“ № 45/А
София 1404, България
+359 (2) 9697 300
bg-office@kpmg.com
kpmg.com/bg

АФА ООД
ул. „Оборище“ № 38
София 1504, България
+359 (2) 9433 700
office@afa.bg
afa.bg/bg

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

До едноличния собственик на капитала на
„ЕН ЕН Пенсионноосигурително Дружество“ ЕАД

Доклад относно одита на финансовия отчет

Мнение

Ние извършихме одит на приложения от стр. 1 до стр. 42 финансов отчет на „Ен Ен Универсален пенсионен фонд“ („Фонда“), съдържащ отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица към 31 декември 2018 година, отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Фонда към 31 декември 2018 година и за неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Фонда в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

Балансова стойност на финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата (ССПЗ)

Финансовите активи по справедлива стойност в печалбата или загубата в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица възлизат на 1,107,723 хил. лева към 31 декември 2018 година (31 декември 2017 година: 985,340 хил. лева).

Виж Приложение 2.3 „Обобщение на същественият счетоводни политики“ - „Финансови инструменти“, Приложение 10 „Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата“, Приложение 14 „Управление на финансовите рискове“ и Приложение 15 „Справедливи стойности на финансовите инструменти“ към финансовия отчет.

Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
Портфейлът на Фонда от финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата (ССПЗ), е в размер на 1,107,723 хил. лева, което представлява 95.08 % от общите активи към 31 декември 2018 година (985,340 хил. лева или 89.19 % от общите активи към 31 декември 2017 година) и се разглежда като ключовия фактор за определяне на резултатите от дейността на Фонда и за размера на нетните му активи. Оценката на финансовите активи по ССПЗ се базира на пазарни данни или оценъчни модели, които обичайно изискват значителен брой входящи данни. Повечето от тези входящи данни се получават от достъпни източници за ликвидни пазари. В случаите, при които финансовите активи не са търгуеми на активни пазари, се налага да се използват приблизителни оценки, изготвянето на които изисква значителни преценки. Използваните от страна на ръководството преценки са свързани с присъщо ниво на несигурност. Размерът на финансовите активи, които не са търгуеми на активни пазари към 31 декември 2018 година възлиза на 37,876 хил. лева. Поради съществената стойност на финансовите активи, отчетани по ССПЗ, както и значителната степен на преценки при определяне на входящите данни, които се използват в оценъчните модели	Нашите одиторски процедури, извършени, относно оценката на портфейла от финансови активи по ССПЗ на Фонда включиха, но не се ограничиха до: — оценяване на проектирането, внедряването и оперативната ефективност на определени уместни контроли относно оценката на портфейла от финансови активи по ССПЗ и съответния ефект върху печалбата или загубата; — съпоставяне на оценката на всички финансови активи в портфейла на Фонда към 31 декември 2018 година, за които са налични обявени цени, с публично достъпни пазарни данни; — изпълнение на процедури относно оценката на финансови активи, които не са търгуеми на активни пазари, със съдействие на експерти-оценители на одиторските екипи, които включват: - оценка на съответствието на методологията за оценка с изискванията на приложимата рамка за финансово отчитане и общоприетите практики при оценяването; - подлагане на критичен анализ доколко подходящи са основните допускания, заложили в оценъчните модели, основно

на определени финансови активи, ние считаме, че тази област представлява ключов одиторски въпрос.

нормите на дисконтиране и темпа на растеж;

- проверка на математическата точност на изчисленията на оценките.
- получаване на потвърдително писмо от банката депозитар и равнение на потвърдените номинални стойности на финансовите активи с инвестиционния портфейл на Фонда;
- оценка на адекватността, пълнотата и точността на оповестяванията във връзка с финансовите активи по ССПЗ, включително относно йерархията на справедливите стойности и движението в рамките на йерархията през годината.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Фонда или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Фонда.

Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.

- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Фонда.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Фондът да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13 юни

2017 г. от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- „КПМГ Одит“ ООД и „АФА“ ООД са назначени за задължителни одитори на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2018 г. на „Ен Ен Универсален пенсионен фонд“ с решение на едноличния собственик на капитала на „Ен Ен Пенсионноосигурително Дружество“ ЕАД, от 4 септември 2018 г., за период от една година. Одиторският ангажимент е поет с Писмо за поемане на съвместен одиторски ангажимент от 19 октомври 2018 г.
- Одитът на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2018 г. на Фонда представлява трети пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на „Ен Ен Универсален пенсионен фонд“, извършен от „КПМГ Одит“ ООД и втори пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на този Фонд, извършен от „АФА“ ООД.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на „Ен Ен Пенсионноосигурително Дружество“ ЕАД, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Фонда.

София, 29 март 2019 г.

За КПМГ Одит ООД:

Иван Андонов
Управител

Добринка Калоянова

Регистриран одитор, отговорен за одита

бул. „България“ № 45/А
София 1404, България

За АФА ООД:

Рени Йорданова
Управител

Надя Виячка

Регистриран одитор, отговорен за одита

ул. „Оборище“ № 38
София 1504, България

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА, ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2018 Г.

ЕН ЕН Универсален пенсионен фонд
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНЕТЕ В НЕТНИТЕ АКТИВИ НА
РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА
за годината, завършваща на 31 декември 2018 г.

Приложения	2018 г. хил. лв.	2017 г. хил. лв.
Нетни финансови приходи/(разходи) от управление на финансови активи:		
Нетни (загуби)/ печалби от преценка на финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	3	(72,268) 54,646
Нетни печалби от сделки с финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата		3,591 564
Приходи от лихви	4	16,281 12,256
Приходи от дивиденди		6,146 5,844
Нетни загуби от сделки с чуждестранна валута		(1,780) (1,823)
Други финансови разходи		(679) (408)
Общо нетни финансови приходи/(разходи)		(48,709) 71,079
Такси и удържки от осигурителни вноски за управляващото дружество	6.1	(14,165) (13,627)
ОПЕРАТИВЕН РЕЗУЛТАТ		(62,874) 57,452

Промяна в Осигурителните вноски

УВЕЛИЧЕНИЯ

Вноски за осигурени лица по сключени договори		126,698 116,456
Получени средства за осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове	6.3	47,181 38,463
Възстановени средства на осигурени лица от ДОО		23 29
Други		- 1
ОБЩО УВЕЛИЧЕНИЯ		173,902 154,949

НАМАЛЕНИЯ

Изплатени средства на осигурени лица и техните наследници		(1,560) (1,445)
Средства на осигурени лица, прехвърлени към други пенсионни фондове	6.3	(44,417) (42,835)
Прехвърлени средства към пенсионен резерв		(38) (36)
Прехвърляне на средства на осигурени лица към ДОО	7.1	(7,888) (2,890)
Други намаления		(16) -
ОБЩО НАМАЛЕНИЯ		(53,919) (47,206)
ОБЩО		119,983 107,743

ОБЩО ИЗМЕНЕНИЕ В НЕТНИТЕ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ

НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА

В началото на годината	1,102,515 937,320
В края на годината	1,159,624 1,102,515

Отчетът за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица следва да се разглежда заедно с приложенията към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 4 до 42

Николай Стойков
Изпълнителен директор

Съгласно доклад на независимите одитори:
КПМГ Одит ООД
Иван Андонов
Управител

Добринка Калоянова
Регистриран одитор, отговорен за одита

Габриела Бозаджиева
Съставител

АФА ООД
Рени Йорданова
Управител

Надя Вячка
Регистриран одитор, отговорен за одита

	Приложения	2018 г. хил. лв.	2017 г. хил. лв.
АКТИВИ			
Парични средства и парични еквиваленти	8	40,937	118,879
Банкови депозити	9	16,000	-
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата, в това число:	10	1,107,723	985,340
<i>Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България</i>	10.1	261,587	206,436
<i>Български корпоративни облигации</i>	10.2	4,797	6,384
<i>Чуждестранни държавни ценни книжа</i>	10.3	406,522	345,840
<i>Чуждестранни корпоративни ценни книжа</i>	10.4	68,553	56,792
<i>Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми</i>	10.5	366,264	369,888
Вземания от дивиденди	11	37	30
Деривативни финансови инструменти	12	290	528
ОБЩО АКТИВИ		1,164,987	1,104,777
ПАСИВИ			
Задължения към управляващото дружество	6.2	1,149	1,232
Други задължения	7.2	4,214	1,030
ОБЩО ПАСИВИ		5,363	2,262

НЕТНИ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА

1,159,624 1,102,515

Отчетът за нетните активи на разположение на осигурените лица следва да се разглежда заедно с приложенията към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 4 до 42.

Николай Стойков
Изпълнителен директор

Съгласно доклад на независимите одитори:
КПМГ Одит ООД

Иван Андонов
Управител

Добрина Калоянова
Регистриран одитор, отговорен за одита

Габриела Бозаджиева
Съставител

АФА ООД

Рени Йорданова
Управител

Надя Вяичка
Регистриран одитор, отговорен за одита

Приложения		2018 г. хил. лв.	2017 г. хил. лв.
Парични потоци от оперативна дейност			
Получени вноски за осигурени лица		126,698	116,456
Възстановени средства от ДОО за лица променили осигуряването си		23	29
Прехвърлени средства на лица към ДОО		(4,700)	(3,424)
Изплатени средства на осигурени лица и техните наследници		(1,560)	(1,445)
Средства на осигурени лица, прехвърлени от/(към) други пенсионни фондове, нетно	6.3	2,764	(4,372)
Платени такси на управляващото дружество		(14,248)	(13,674)
Получени лихви		14,015	10,620
Получени дивиденди		6,142	5,930
Продадени финансови активи		818,968	860,522
Придобити финансови активи		(1,009,991)	(1,083,157)
Открити банкови депозити		(16,000)	-
Платени средства към пенсионен резерв, нетно		(38)	(36)
Други парични потоци		(15)	1
Нетни парични потоци използвани в оперативна дейност		(77,942)	(112,550)
Нетно изменение на парични средства и парични еквиваленти		(77,942)	(112,550)
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари	8	118,879	231,429
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	8	40,937	118,879

Отчетът за паричните потоци следва да се разглежда заедно с приложенията към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 4 до 42.

Николай Стойков
Изпълнителен директор

Съгласно доклад на независимите одитори:
КПМГ Одит ООД

Иван Андонов
Управител

Добринка Калоянова
Регистриран одитор, отговорен за одита

Габриела Бозаджиева
Съставител

АФА ООД

Рени Йорданова
Управител

Надя Виячка
Регистриран одитор, отговорен за одита

1. Корпоративна информация

Информация за Ен Ен Универсален пенсионен фонд и управляващото дружество

„Ен Ен Универсален Пенсионен Фонд“ („Фонд“ или „УПФ“) е регистриран с решение No 1/16 февруари 2001 г. на Софийски Градски Съд. Регистрираното седалище и адрес на управление на Фонда е гр. София, бул. „България“ № 49Б. С решение на СГС от 14.04.2015 г. е вписана промяна в наименованието на Фонда на „Ен Ен Универсален Пенсионен Фонд“.

Фондът се управлява от „Ен Ен Пенсионноосигурително дружество“ ЕАД (Дружеството или ПОД) и се представлява от всеки от изпълнителните му директори, поотделно. Фондът няма служители.

Фондът стартира дейността си в началото на 2002 г., като първите осигурителни вноски се получават през май 2002 година.

Към 31 декември 2018 г., общият брой на членовете на УПФ е 320,348(31 декември 2017 г.: 317,107).

През 2018 г., броят на новоосигурените лица във Фонда е 23,139 (2017: 21,092), а на осигурените лица, напуснали Фонда е 19,898 (2017 г.: 17,741).

Регулаторна рамка на дейността

Основната дейност на Фонда се извършва съгласно Кодекса за социално осигуряване в България (Кодекс или КСО), който регламентира държавното и допълнителното пенсионно осигуряване в страната. Фондът е лицензиран съгласно Кодекса от Комисията за Финансов Надзор да извършва допълнително задължително пенсионно осигуряване.

През 2015 г., бяха приети изменения в Кодекса (чл.46), съгласно които осигурените в универсален пенсионен фонд лица имат право да изберат да променят осигуряването си от универсален пенсионен фонд във фонд „Пенсии“, съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69 на КСО“ на Държавното обществено осигуряване, с увеличена осигурителна вноски в размера на вноската за УПФ, не по-късно от 5 години преди възрастта по чл. 68, ал. 1, при условие че не им е отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст. Промяна на осигуряването от универсален пенсионен фонд (УПФ) може да бъде извършена многократно. При промяна на осигуряването от универсален пенсионен фонд във фонд „Пенсии“, съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69 на КСО“ на Държавното обществено осигуряване, натрупаните средства от индивидуалната партида на осигурените лица (от УПФ) се превеждат в Държавния фонд за гарантиране устойчивостта на държавната пенсионна система (т.нар. Сребърен фонд).

Друга промяна в Кодекса (§ 51 в сила от 01.08.2015 г.), засегна лицата, на които е отпусната пенсия от държавното обществено осигуряване с начална дата до 31 декември 2015 г. и имат намален индивидуален коефициент съгласно отменената ал. 3 на чл. 127. Тези лица могат да поискат преизчисляване на пенсията си, ако в срок до 31 декември 2016 г. изберат да прехвърлят средствата от индивидуалните си партии в универсален пенсионен фонд във фонд „Пенсии“ на държавното обществено осигуряване, съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69 на КСО“ на Държавното обществено осигуряване. Натрупаните средства в индивидуалната партида на осигурените лица се превеждат от съответния универсален пенсионен фонд във фонд „Пенсии“, съответно в „Пенсии за лицата по чл. 69“ на държавното обществено осигуряване, в тримесечен срок от датата на избора. В този случай пенсията се преизчислява от първо число на месеца, следващ този, през който е направен изборът.

Също така, съгласно изменение в Кодекса (пар.154 от ЗИДКСО) са засегнати лицата, на които до 31 декември 2018 г. включително остават по-малко от 5 години до навършване на възрастта им по чл. 68, ал. 1 КСО и на които не е отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст. Тези лица могат еднократно, в срок до 31 декември 2018 г., да упражнят правото на избор по чл. 46 за промяна на осигуряването им от универсален пенсионен фонд във фонд „Пенсии“, съответно фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“, на държавното обществено осигуряване, по реда на наредбата по чл. 179, ал. 3 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

1. Корпоративна информация (продължение)

Регулаторна рамка на дейността (продължение)

Лицата, на които е отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст с начална дата между 15 август 2015 г. и 31 декември 2017 г. включително, с намален индивидуален коефициент съгласно чл.70, ал.10, във връзка с чл. 70, ал.6, имат право в срок до 31 декември 2018 г. да поискат преизчисляването ѝ без намаление на индивидуалния коефициент, ако прехвърлят средствата от индивидуалната си партида в универсален пенсионен фонд във фонд „Пенсии“, съответно фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“, на държавното обществено осигуряване. Заявлението се подава до съответното пенсионноосигурително дружество, управляващо фонда, в който лицето е осигурено, чрез териториалното поделение на Националния осигурителен институт, което изплаща пенсията, едновременно със заявлението за преизчисляване на пенсията. Пенсията за осигурителен стаж и възраст се преизчислява от първо число на месеца, следващ месеца на подаване на заявлението.

Тези промени оказаха въздействие върху дейността на фонда, през 2018 г. и са пояснени в Приложение 7.

В универсален пенсионен фонд задължително се осигуряват за допълнителна пенсия всички лица, родени след 31 декември 1959 г., ако са осигурени по реда на част първа на Кодекса за социално осигуряване. Осигурителното правоотношение възниква от датата на сключване на осигурителния договор или от датата на служебното разпределение във Фонда.

Допълнителното задължително пенсионно осигуряване във Фонда е индивидуално. Осигуряването се осъществява с месечни парични осигурителни вноски, чиито размер се определя със Закона за бюджета на Държавно обществено осигуряване. Вноските за допълнително задължително пенсионно осигуряване и средствата, прехвърлени от друг фонд, се записват и натрупват по индивидуалната партида на всяко осигурено лице към датата на постъпването им по сметката на Фонда от Националната агенция по приходите (НАП). За осъществяване на дейността по допълнително задължително пенсионно осигуряване, Дружеството събира такси и удържки от Фонда, определени в Правилника за дейността на Фонда.

От 1 юли 2004 г. индивидуалните партиди на осигурените лица се водят в лева и в дялове. Всеки дял представлява пропорционална част от нетните активи на Фонда. Стойността на един дял се изчислява всеки работен ден и е валидна само за този ден. Стойността на един дял се изчислява като стойността на нетните активи на Фонда към края на предходния работен ден се раздели на общия брой дялове на Фонда към същия ден.

Стойността на нетните активи на Фонда се определя като от стойността на активите се приспадат задълженията към Пенсионноосигурителното дружество за заплащане на такси и удържки съгласно Кодекса и други задължения на Фонда, различни от задълженията към осигурените лица и пенсионерите. Удържките като процент от всяка осигурителна вноска се извършват преди отчитането им в дялове.

Натрупаните средства в индивидуалната партида на осигурените лица не подлежат на заповед или принудително изпълнение. Осигурените лица и Фондът не отговарят за задълженията на Дружеството, което го е учредило и го управлява. Фондът не отговаря с активите си за загуби, настъпили в резултат на действия от Дружеството, както и за загуби от дейността му.

При придобиване на право на пенсия, регламентирането на условията за изплащането ѝ се извършва чрез сключване на пенсионен договор. Размерът на изплащаните пенсии на осигурените лица се определя в зависимост от размера на натрупаните средства по индивидуалните им партиди и очаквания срок за изплащане на пенсията.

Осигурените лица имат право да променят участието си във Фонда и да прехвърлят натрупаните средства по индивидуална партида в друг пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, ако е изтекла една година от датата на сключване на първия им осигурителен договор или от датата на служебното им разпределение.

1. Корпоративна информация (продължение)

Регулаторна рамка на дейността (продължение)

Съгласно Кодекса, са определени инвестиционни ограничения относно вида и структурата на активите на управляваните фондове. За осъществяване на дейността си и в съответствие с изискванията на Кодекса, пенсионноосигурителното дружество, управляващо Фонда, сключва договор за попечителски услуги с банка – попечител, която съхранява всички финансови активи на Фонда. Дружеството е сключило договори с инвестиционни посредници за извършване на сделки с ценни книжа, свързани с управление на активите на Фонда.

През 2017 година бяха направени промени в КСО, в сила от 19.11.2018 г., целящи въвеждане на допълнителни и по-стриктни изисквания към дейността на пенсионноосигурителните дружества в България. Промените са в няколко основни насоки:

- завишаване на изискванията към системата за управление и органите на управление на пенсионноосигурителните дружества. Въвежда се режим на предварително одобрение на членовете на органите на управление;
- завишават се изискванията към системата за управление на риска и системите за вътрешен контрол на пенсионноосигурителното дружество;
- въвеждат се допълнителни функции в дейността на банките – попечители;
- усъвършенстват се разпоредбите, свързани с режима на инвестиране, както и се въвеждат редица изисквания с цел предотвратяване конфликтите на интереси;
- съществено се завишават административно-наказателните санкции за допуснати нарушения.

През 2018 година, като част от процеса на привеждане на Дружеството в съответствие с изискванията на КСО (в сила от 19 ноември 2018 година) бяха приети следните политики и правила, свързани с дейността по инвестиране на средствата на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване, управлявани от Дружеството.

- политика за идентифициране на свързаните лица с „Ен Ен Пенсионноосигурителното дружество“ ЕАД и емитентите, в които са инвестирани средствата на фондовете на Ен Ен за допълнително пенсионно осигуряване;
- правила за личните сделки в „Ен Ен Пенсионноосигурително дружество“ ЕАД;
- правила на Ен Ен България относно идентифициране и предотвратяване на конфликт на интереси и извършването на пазарни злоупотреби във връзка с дейността по инвестиране на средствата на пенсионните фондове и пенсионното дружество.

Целта на горните политики и правила е Дружеството да осъществи следното:

- третира равностойно и справедливо фондовете, които управлява, като инвестира средствата на фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване в интерес на осигурените лица и пенсионерите;
- предприема всички необходими действия, за да получи възможно най-добрия резултат за всеки управляван от него фонд, като взема предвид цената, разходите, срока, вероятността от изпълнение и сетълмент, обема и вида на сделката и всяко друго обстоятелство, свързано с нейното изпълнение;
- не допуска конфликт на интереси;

Дружеството и управляваните от него фондове имат срок до 19.05.2019 г., за да съобразят изцяло дейността си с новите правила.

2. Изготвяне на финансовите отчети

2.1 База за изготвяне

Финансовият отчет на Фонда е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от Европейския съюз („МСФО, приети от ЕС“)¹.

Годишният финансов отчет на Фонда е изготвен на база на историческата стойност, с изключение на деривативните финансови инструменти и финансовите активи по справедлива стойност в печалбата или загубата които са оценени по справедлива стойност.

Финансовият отчет е представен в хиляди български лева (хил. лв.), освен ако не е упоменато друго.

Финансовият отчет е одобрен от Съвета на директорите на Ен Ен ПОД ЕАД на 25 март 2019 г.

2.2 Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения

При изготвянето на този финансов отчет, Ръководството е направило преценки, приблизителни оценки и допускания, които влияят на прилагането на счетоводните политики на Фонда и на отчетените суми на активите и пасивите, приходите и разходите.

Преценките и свързаните с тях допускания се основават на исторически опит и други фактори, които са резонантни при тези обстоятелства, резултатите от които формират основа за преценки относно балансовата стойност на активите и пасивите, които не са видни от и чрез други източници. Действителните резултати могат да се различават от направените предварителни оценки.

Счетоводните преценки и основните допускания се преглеждат редовно. Корекция на счетоводните преценки се прави в годината на повторния преглед на преценките, ако корекцията се отнася за текущата година, или в годината на прегледа и в бъдещите години, ако повторния преглед касае текущата и бъдещите години. Преценките на Ръководството при прилагането на МСФО, които имат съществен ефект върху финансовите отчети и счетоводните преценки със съществен риск от съществена корекция в следващата година са представени по-долу.

Оценка на справедливите стойности

Справедлива стойност е цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарни участници на основния, или при липса на такъв, най-изгодния пазар, до който Фондът има достъп към датата на оценяване. Справедливата стойност на пасив отразява ефекта от риска от неизпълнение на задължения.

Когато е приложимо, Фондът използва котираната цена на активен пазар за определяне на справедливата стойност на този инструмент. Пазарът се счита за активен, когато сделките за актив или пасив се извършват с достатъчна честота и обем, така че да позволява предоставяне на текуща информация за цените.

Когато липсва котирана цена на активен пазар, Фондът следва да използва максимално подходящи наблюдаеми входящи данни и да свежда до минимум използването на ненаблюдаеми данни. Целта на използването на дадена техника за оценяване е да се оцени приблизително цената, по която би се осъществила обичайна сделка между пазарни участници.

Най-доброто свидетелство за справедлива стойност при първоначално признаване е цената на транзакцията (т.е. справедливата стойност на полученото или дадено възнаграждение). Ако Фондът счита, че съществува разлика между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката, и че справедливата стойност нито е подкрепена от доказателства за котирана цена на активен пазар за идентичен актив или пасив, нито се базира на техника на оценяване, която използва единствено данни от наблюдаеми пазари, тогава финансовият инструмент първоначално се признава по справедлива стойност, коригирана с разликата между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката.

¹ Отчетната рамка „МСФО, приети от ЕС“ по същество е определената счетоводна база с общо предназначение „Международни счетоводни стандарти“ (МСС), регламентирана със Закона за счетоводството и дефинирана в § 1 т.3 от неговите Допълнителни разпоредби.

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.2 Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения (продължение)

Оценка на справедливите стойности (продължение)

При последваща оценка тази разлика се признава в печалбата или загубата по подходящ начин според живота на инструмента, но не по-късно от момента, в който е възможно да се направи оценка на актива, напълно използвайки изцяло наблюдаеми пазарни данни или когато сделката е прекратена.

Справедливите стойности се категоризират в различни нива в йерархията на справедливите стойности на базата на входящите данни в техниките за оценка, както следва:

- Ниво 1: котираны цени (некоригирани) на активни пазари за сходни активи или пасиви.
- Ниво 2: входящи данни различни от котираны цени, включени в Ниво 1, които, пряко (т.е. като цени) или косвено (т.е. получени от цени), са достъпни за наблюдаване за актива или пасива.
- Ниво 3: входящи данни за актива или пасива, които не са базирани на наблюдаеми пазарни данни (ненаблюдаеми входящи данни).

Фондът оповестява прехвърлянето между нивата в йерархията на справедливите стойности в края на отчетния период, през който се е осъществила промяната.

Ако входящите данни, използвани за оценка на справедливата стойност на актива или пасива, попадат в различни нива на йерархията на справедливите стойности, тогава оценката на справедливата стойност се категоризира в нейната цялост в това ниво от йерархията на справедливите стойности, чиято входяща информация е от значение за цялостната оценка.

За повече информация за йерархията на справедливите стойности на портфейла от финансови активи на Фонда, виж Приложение 15.

2.3 Обобщение на съществените счетоводни политики

Функционална валута и сделки с чуждестранна валута

Финансовият отчет е представен в български лева, която е функционалната валута и валутата на представяне на Фонда. Сделките с чуждестранна валута се отчитат във функционална валута по обменния курс, приложим в деня на извършване на сделката.

Парични активи и пасиви, деноминирани в чужда валута, се преизчисляват във функционалната валута по обменния курс към всяка отчетна дата. Към 31 декември те се оценяват в български лева като се използва заключителният обменен курс на БНБ. Непарични активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност в чуждестранна валута, се преизчисляват във функционалната валута по курса на датата, на която справедливата стойност е определена. Непарични позиции, оценявани по историческа цена в отчета за финансовото състояние, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделките с чуждестранна валута по курсове, или отчитането (преоценката) на сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в текущата печалба или загуба към „Нетни финансови печалби/загуби от управление на финансови активи“.

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.3 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Функционална валута и сделки с чуждестранна валута (продължение)

Основните валутни курсове към 31 декември на съответната година спрямо българския лев са както следва:

	2018 г.	2017 г.
1 евро	1.95583	1.95583
1 щатски долар	1.70815	1.63081

Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти включват паричните средства в каса и по разплащателни сметки, банкови депозити в български лева и валута, с оригинален матуритет до 3 месеца.

За целите на отчета за паричните потоци, получените лихви се представят намалени с платените лихви като част от покупната цена на придобитите през годината инвестиции.

Финансови инструменти

В съответствие с изискванията на законодателството и приетата инвестиционна политика, средствата на Фонда се инвестират в:

1. Ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата;
2. Ценни книжа, приети за търговия на регулираните пазари на ценни книжа – акции и корпоративни облигации (български и чуждестранни);
3. Банкови депозити;
4. Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми.

(i) Признание и първоначално измерване

Фондът първоначално признава финансови активи и пасиви по справедлива стойност в печалбата или загубата, когато става дума за договорните условия на инструмента. Вземанията от дивиденди се признават, когато са възникнали. Всички други финансови активи и пасиви се признават на датата на тяхното възникване.

Финансов актив или финансов пасив се измерва първоначално по справедлива стойност плюс, за позиции, които не се отчитат по справедлива стойност през печалба и загуба, разходи по сделката, които са пряко свързани с неговото придобиване или издаване.

(ii) Класификация и последващо измерване

Финансови активи – Политика приложима от 1 януари 2018 година

При първоначално признаване финансов актив се класифицира като оценяван по: справедлива стойност в другия всеобхватен доход (ССДВД) – дългова инвестиция; ССДВД – капиталова инвестиция; или по справедлива стойност в печалбата или загубата (ССПЗ).

Финансовите активи не се рекласифицират след тяхното първоначално признаване, освен ако Фондът промени бизнес модела за управление на финансови активи, в който случай всички засегнати финансови активи се рекласифицират от първия ден на първия отчетен период, следващ промяната в бизнес модела.

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.3 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Финансови инструменти (продължение)

(ii) Класификация и последващо измерване(продължение)

Финансови активи – Политика приложима от 1 януари 2018 година(продължение)

Финансов актив се оценява по амортизирана стойност, ако отговаря и на двете условия и не е определен по ССППЗ:

- държи се в бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци; и
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Дълговата инвестиция се измерва по ССДВД ако отговаря едновременно на следните две изисквания и не е предназначена за измерване по ССППЗ:

- тя се държи в бизнес модел, чиято цел се постига чрез събиране на договорни парични потоци и продажба на финансови активи; и
- съгласно нейните договорни условия на определени дати възникват парични потоци, които са само плащания на главница и и лихва върху непогасената сума на главницата.

Всички финансови активи, които не се класифицират като измервани по амортизирана стойност или по ССДВД, както е описано по-горе, се измерват по ССППЗ.

Финансови активи – Оценка на бизнес модела: Политика, приложима от 1 януари 2018 г.

Фондът прави оценка на целите на бизнес модела, по който даден финансов актив се държи на ниво портфейл, тъй като това най-добре отразява начина, по който се управлява бизнеса и се предоставя информация на ръководството. Информацията, която се взема под внимание включва:

- посочените политики и цели на портфейла и действието на тези политики на практика. Включително дали стратегията на ръководството се фокусира върху получаване на договорния лихвен доход, поддържане на определен профил на лихвения процент, съпоставяне на продължителността на финансовите активи с продължителността на всякакви свързани задължения или очаквани парични потоци или реализиране на парични потоци чрез продажба на активите;
- как се оценява и отчита дейността на портфейла пред ръководството на Фонда;
- рисковете, които засягат представянето на бизнес модела (и финансовите активи, държани в рамките на този бизнес модел) и как се управляват тези рискове;
- как се компенсират управителите на бизнеса - напр. дали компенсацията се основава на справедливата стойност на управляваните активи или на събраните договорни парични потоци; и
- честотата, обема и периода на продажбите на финансови активи в предходни периоди, причините за такива продажби и очакванията за бъдещи продажби.

Прехвърлянето на финансови активи на трети страни в сделки, които не отговарят на условията за отписване, не се считат за продажби за тази цел, в съответствие с продължаващото признаване на активи от Фонда.

Фондът е определил два бизнес модела, както следва:

- бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци: този модел включва парични средства и еквиваленти, банкови депозити и вземания от дивиденди;
- друг бизнес модел: този модел включва дългови ценни книжа, акции и дялове в колективни инвестиционни схеми (капиталови ценни книжа). Тези финансови активи се управляват и резултатите от тях се измерват на базата на справедливата стойност, при условията на продажби с достатъчна честота.

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.3 Обобщение на същественияте счетоводни политики (продължение)

Финансови инструменти (продължение)

(ii) Класификация и последващо измерване (продължение)

Финансови активи – Оценка дали договорните парични потоци са единствено плащания на главница и лихва: Политиката е приложима от 1 януари 2018 г.

За целите на тази оценка „главницата“ се определя като справедливата стойност на финансовия актив при първоначално признаване. „Лихвата“ се определя като възнаграждение за стойността на парите във времето и за кредитния риск, свързан с непогасената главница през определен период от време и за други основни рискове и разходи по кредитиране (напр. ликвиден риск и административни разходи), както и марж на печалбата.

При оценката дали договорните парични потоци са единствено плащания на главница и лихви, Фондът разглежда договорните условия на инструмента. Това включва оценка дали финансовият актив съдържа договорна клауза, която би могла да промени времето или сумата на договорните парични потоци, така че тя да не отговаря на това условие. При извършването на тази оценка Фондът взема предвид:

- условия събития, които биха променили размера или времето на паричните потоци;
- условия, които могат да коригират договорната купонна лихва, включително характеристиките с променлива лихва;
- характеристиките за предплащане и удължаване; и
- условия, които ограничават претенциите на Фонда към парични потоци от определени активи (например характеристики без право на регрес).

Класификация на финансови активи – Политика приложима от 1 януари 2018 г.

Фондът класифицира финансовите си активи в следните категории:

- финансови активи по ССПЗ: ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България; български корпоративни ценни книжа, чуждестранни държавни ценни книжа, чуждестранни корпоративни ценни книжа, акции и дялове в колективни инвестиционни схеми и деривативни финансови инструменти;
- финансови активи по амортизирана стойност: парични средства и парични еквиваленти, банкови депозити и вземания от дивиденди.

Последващо измерване и печалби и загуби: Политика, приложима от 1 януари 2018 г.

Финансови активи, отчетени по ССПЗ	Тези активи се оценяват в последствие по справедлива стойност. Нетните печалби и загуби, включително доходи от лихви и дивиденди, се признават в печалбата или загубата. Ценните книжа, издадени или гарантирани от Република България; български корпоративни ценни книжа, чуждестранни държавни ценни книжа, чуждестранни корпоративни ценни книжа, акции и дялове в колективни инвестиционни схеми и деривативни финансови инструменти са включени в тази категория;
Финансови активи по амортизирана стойност	Тези активи се оценяват в последствие по амортизирана стойност, като се използва метода на ефективната лихва. Амортизираната стойност се намалява със загубите от обезценка. Приходите от лихви, печалбите и загубите от валутно-курсони разлики и обезценката се признават в печалбата или загубата. Всяка печалба или загуба от отписване се признава в печалбата или загубата. Парични средства и еквиваленти, банкови депозити и вземанията от дивиденди са включени в тази категория.

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.3 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Финансови инструменти (продължение)

(ii) Класификация и последващо измерване (продължение)

Класификация на финансови активи – Политика приложима преди 1 януари 2018 г. (продължение)

Фондът е класифицирал финансовите си активи в следните категории: като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата или като заеми и вземания, или като инвестиции, държани до падеж или като финансови активи на разположение за продажба, както това е по-уместно.

Финансовите активи се признават първоначално по справедливата им стойност, плюс, в случай на инвестиции, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването на финансовия актив.

Фондът класифицира финансовите си активи след първоначалното им признаване и в края на всеки отчетен период, преразглежда класификацията на тези активи, за които това е позволено и уместно.

Редовните покупки или продажби на финансови активи се признават на датата на уреждане на сделката, т.е. на датата, на която Фондът е получил или продал определен актив. Редовните покупки или продажби са покупки или продажби на финансови активи, чиито условия изискват прехвърлянето на актива през период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар.

Кредити и вземания

Кредитите и вземанията са недеривативни финансови активи с фиксирани или определяеми плащания, които не се котират на активен пазар. Фондът първоначално признава кредити и вземания (вкл. парични средства и еквиваленти), на датата на възникването им по справедлива стойност, която обикчайно е равна на номиналната стойност на вземанията плюс всички разходи пряко свързани със сделката. След първоначалното им признаване, кредитите и вземанията се оценяват по амортизирана стойност, с използването на метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП), намалена с провизията за обезценка. Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание всякакви дисконти или премии при придобиването и такси, или разходи, които са неразделна част от ЕЛП. Амортизацията по ЕЛП се включва във финансовите приходи в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица. Загубите, възникващи от обезценка, се признават в отчета за промените в нетните активи като финансови разходи. Депозитите, с оригинален матуритет над 3 месеца, се отчитат по амортизирана стойност.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата включват финансови активи, държани за търгуване и финансови активи, които при първоначалното им признаване са определени като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Финансовите активи се класифицират като държани за търгуване, ако са придобити с намерение да бъдат продадени в близко бъдеще. Деривативите, в т. ч. отделените внедрени деривативи, също се класифицират като държани за търгуване, с изключение на деривативите, които са определени като ефективни хеджиращи инструменти или договори за финансови гаранции. Печалбите или загубите от инвестиции, държани за търгуване се признават в Отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица.

Фондът преценява дали е необходимо внедрените деривативи да бъдат отделени от основния договор, когато стане за първи път страна по договора. Преразглеждане се извършва единствено при наличие на изменение в условията на договора, водещи до значителни модификации на паричните потоци, които в противен случай биха били изисквани.

Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата първоначално се признават по справедлива стойност, която обикчано е тяхната цена на придобиване без разходите по сделката, а впоследствие се оценяват по справедлива стойност въз основа на котирани пазарни цени. Всички реализирани или нереализирани печалби и загуби, свързани с финансови активи, отчитани по справедлива стойност се отчитат като печалба/(загуба) от операции с ценни книжа.

2.3 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Финансови инструменти (продължение)

(ii) Класификация и последващо измерване (продължение)

Финансови пасиви – Класификация, последващо измерване и печалби и загуби

Финансовите пасиви се класифицират по амортизирана стойност или според ССППЗ. Финансовият пасив се класифицира според ССППЗ ако е класифициран като държан за продажба, като дериватив или обозначен като такъв при първоначалното признаване. Финансовите пасиви според ССППЗ се измерват по справедлива стойност, а нетните печалби и загуби, включително разходите за лихви, се признават в печалбата или загубата. Другите финансови пасиви впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, като се използва метода на ефективната лихва. Разходите за лихви и валутните печалби и загуби се признават в печалбата или загубата. Всяка печалба или загуба от отписване също се признава в печалбата или загубата.

Фондът е класифицирал финансовите си пасиви към 31 декември 2018 г. по амортизирана стойност.

(iii) Справедлива стойност

След първоначалното признаване, Фондът оценява финансовите активи по справедлива стойност. Справедливата стойност е цената, която би била получена от продажба на актив или платена за прехвърляне на пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката. Оценяването по справедлива стойност се базира на предположението, че сделката за продажба на актив или прехвърляне на пасив се осъществява:

- на основния пазар за съответния актив или пасив, или
- при отсъствие на основен пазар, на най-изгодния пазар за съответния актив или пасив.

Основният или най-изгодният пазар трябва да бъде достъпен за Фонда.

Справедливата стойност на актив или пасив се оценява като се правят предположения, които пазарни участници биха направили при определяне на цената на актива или пасива, като се приема, че те действат в своя най-добър икономически интерес.

След 1 юли 2004 г. последващата оценка на активите се извършва всеки работен ден в съответствие с приетите Правила за оценка на активите и пасивите на Дружеството и управляваните от него Фондове за допълнително пенсионно осигуряване. Правилата регламентират реда и начина за последваща оценка, източниците и системите за събиране на информация за справедливата стойност на финансовите инструменти.

При невъзможност за определяне на справедливата стойност чрез използване на цени на активен пазар се прилага един от следните методи с цел надеждно определяне на справедливата стойност на финансовия инструмент:

- Метод на линейната интерполация;
- Метод на дисконтираните парични потоци;
- Метод на съотношението цена-печалба на дружества аналози;
- Метод на Блек-Шоулс за оценка на опции;
- Други методи, определени в Правилата за оценка на активите и пасивите

Справедливата стойност на финансовите активи изчислена по посочените методи по-горе е оповестена в ниво 3 на таблицата в приложение 15.

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.3 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Финансови инструменти (продължение)

(iv) Отписване

Финансови активи

Фондът отписва финансов актив, когато договорните права върху паричните потоци от финансовия актив изтичат или когато се прехвърлят правата за получаване на договорните парични потоци от сделка, при която по същество всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив са прехвърлени или при която Фондът не прехвърля и не запазва по същество всички рискове и изгоди от собствеността, нито запазва контрол върху финансовия актив.

Фондът сключва сделки, при които прехвърля активи, признати в отчета за финансовото състояние, но запазва всички или почти всички рискове и ползи от прехвърлените активи. В тези случаи прехвърлените активи не се отписват.

Финансови пасиви

Фондът отписва финансов пасив, когато договорните задължения са изпълнени, анулирани или изтекли. Фондът също така отписва финансов пасив, когато неговите условия се променят и паричните потоци от модифицирания пасив са съществено различни, като в този случай се признава нов финансов пасив по справедлива стойност, който се базира на променените условия.

При отписване на финансов пасив разликата между балансовата стойност и платеното възнаграждение (включително всички прехвърлени непарични активи или поети задължения) се признава в печалбата или загубата.

(v) Компенсирано представяне

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират и нетната сума се представя в отчета за финансовото състояние, тогава и само тогава, когато Фондът има законово право да компенсира сумите и възнамерява или да ги уреди на нетна база, или да реализира актива и да уреди пасива едновременно.

(vi) Обезценка

Политика, приложима от 1 януари 2018 г.

Фондът признава загуба от обезценка за очакваните кредитни загуби (ОКЗ) за финансовите активи, оценявани по амортизирана стойност;

Фондът измерва загубата от обезценка по стойност равна на ОКЗ за целия живот на финансовия актив, освен за следните, за които се измерва ОКЗ за 12-месечен период:

- дългови ценни книжа, за които е определено, че имат нисък кредитен риск към отчетната дата; и
- други дългови ценни книжа и банкови салда, за които кредитният риск (т.е. рискът от неизпълнение през очаквания живот на финансовия инструмент) не е нараснал значително от първоначалното признаване.

При определяне дали кредитният риск на даден финансов актив е нараснал значително след първоначалното признаване и при оценяването на ОКЗ, Фондът взема предвид разумната и обоснована информация, която е подходяща и достъпна без излишни разходи или усилия. Това включва както количествена, така и качествена информация и анализ, основани на историческия опит на Фонда и обоснована кредитна оценка и включваща прогнозна информация.

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.3 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Финансови инструменти (продължение)

(vi) Обезценка

Фондът приема, че кредитният риск по даден финансов актив е нараснал значително, ако просрочието е по-голямо от 30 дни.

Фондът счита, че финансовия актив е в неизпълнение, когато:

- е малко вероятно кредитополучателят да изплати кредитните си задължения към Фонда в пълен размер, без да изисква от Фонда действия като реализиране на гаранция (ако има такава); или
- финансовите активи, за които просрочието е по-голямо от 90 дни.

Фондът счита, че портфейлът му от дългови ценни книжа има нисък кредитен риск, когато кредитният риск е еквивалентен на глобално възприетото определение на „инвестиционен клас“. Фондът счита, че това е Baa3 или по-висок на рейтингова агенция Moody's или BBB- или по-висок на рейтингова агенция Standard and Poor's.

ОКЗ за целия живот са тези ОКЗ, които са резултат от всички възможни събития на неизпълнение през очаквания живот на финансовия инструмент.

12-месечната ОКЗ е тази част от ОКЗ, която е резултат от събитията на неизпълнение, които е възможно да се случат в рамките на 12 месеца след отчетната дата (или по-къс период, ако очаквания живот на инструмента е по-кратък от 12 месеца).

Максималния период, който се взема предвид при определяне на ОКЗ е максималният договорен период, през който Фондът е изложен на кредитен риск.

Измерване на ОКЗ

ОКЗ са вероятностно претеглени приблизителни оценки на кредитните загуби. Кредитните загуби се отчитат по настояща стойност на всички парични дефицити (тоест разликата между дължимите паричните потоци, които се дължат от едно дружество в съответствие с договора и паричните потоци, които Фондът очаква да получи).

ОКЗ се дисконтират с ефективния лихвен процент на финансовия актив.

Финансови активи с кредитна обезценка

Към всяка отчетна дата Фондът оценява дали финансовите активи, отчитани по амортизирана стойност са с кредитна обезценка. Финансовият актив е с кредитна обезценка, когато едно или повече събития е възникнало, което има определено влияние върху очакваните бъдещи парични потоци от финансовия актив. Доказателствата, че финансов актив е кредитно обезценен включват следните наблюдаеми данни:

- значителни финансови затруднения на кредитополучателя или емитента;
- нарушение на договор като неизпълнение или просрочие над 90 дни;
- реструктурирането на заем или аванс от Фонда при условия, които Фондът не би разгледал иначе;
- вероятно е кредитополучателят да влезе в несъстоятелност или друга финансова реорганизация.

Представяне на загуба от обезценка за ОКЗ в отчета за финансовото състояние

Загуби от обезценка на финансови активи по амортизирана стойност се приспадат от брутната балансова стойност на активите.

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.3 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Финансови инструменти (продължение)

(vi) Обезценка (продължение)

Отписване

Брутната балансова стойност на финансов актив се отписва, когато Фондът няма разумни очаквания за възстановяване на финансов актив в неговата цялост или част от него. За корпоративни клиенти, Фондът извършва индивидуална оценка по отношение на времето и размера на отписването въз основа на това дали има разумно очакване за възстановяване. Фондът не очаква значително възстановяване на отписаната сума. Финансовите активи, които обаче са отписани, все още могат да бъдат предмет на дейност по принудително изпълнение, за да се спазят процедурите на Фонда за възстановяване на дължимите суми.

Прилагана политика преди 1 януари 2018 г.

Финансовите активи, които не са класифицирани като ССППЗ се оценяват към всяка отчетна дата, за да се определи дали има обективни доказателства за обезценка.

Обективни доказателства, че финансовите активи са обезценени включват:

- неизпълнение или просрочие от длъжник;
- реструктуриране на сума, дължима на Фонда при условия, които Фонда не би взела иначе под внимание;
- индикации, че длъжникът или емитентът биха били обявени в несъстоятелност;
- неблагоприятни промени в платежния статус на кредитополучатели или емитенти;
- изчезването на активен пазар за ценни книжа поради финансови затруднения; или
- наблюдаеми данни, показващи, че е налице измеримо намаление на очакваните парични потоци от група финансови активи.

Деривативни финансови инструменти и отчитане на хеджирането

Политиката, прилагана в сравнителната информация, представена за 2017 г., е подобна на прилаганата за 2018 година. Фондът е избрал да продължи да прилага счетоводните изисквания за отчитане на хеджирането на МСС 39 за всички свои хеджиращи взаимоотношения.

Фондът използва деривативни финансови инструменти за хеджиране на своите експозиции към валутен риск. Внедрените деривативи се отделят от основния договор и се отчитат отделно, ако са изпълнени определени условия.

Деривативите се признават първоначално по справедлива стойност; всички пряко свързани разходи по сделката се признават в печалби и загуби при възникване. След първоначално признаване, деривативите се оценяват по справедлива стойност, като промените обикновено се отчитат в печалбата или загубата.

Признаване на приходи

Приходите се признават до степента, в която е вероятно икономически ползи да бъдат получени от Фонда и сумата на прихода може да бъде надеждно оценена. Приходите се оценяват по справедливата стойност на полученото възнаграждение.

Приходи от лихви

Приходите от лихви се признават текущо пропорционално на времевата база, която отчита ефективния доход от съответния финансов актив.

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.3 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

(vi) Обезценка (продължение)

Прилагана политика преди 1 януари 2018 г. (продължение)

Приходи от дивиденди

Приходите от дивиденди се признават, когато се установи правото на Фонда да получи плащането.

Приходи от переоценка на инвестиции

Разликите от промените в оценката на финансови инструменти спрямо пазарната им цена, както и разликата между отчетната стойност и продажната цена на финансовите инструменти при сделки с тях, се признават като увеличение или намаление в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица.

Такси и удържки

За осъществяване на дейността по допълнително задължително пенсионно осигуряване и за управление на Фонда, Пенсионноосигурителното дружество събира такси и удържки от Фонда, определени в Правилника за дейността на Универсалния пенсионен фонд, посочени по-долу. Таксите се удържат при превеждане на средствата на осигурените лица и се отчитат като задължение към управляващото пенсионноосигурително дружество.

- Процент от всяка осигурителна вноска в максимален размер от 4.00 % за 2018 г. и 4.25 % за 2017 г.;
- Инвестиционна такса в размер 0.80% за 2018 г. и 0.85% годишно за 2017 г. върху стойността на нетните активи в зависимост от периода, през който те са били управлявани;

Пенсионни резерви

Съгласно изискванията на Кодекса, пенсионни резерви се формират от ПОД с цел да се обезпечава изплащането на пожизнени пенсии на лицата, преживели по-дълго от предварителните актюерски разчети в УПФ и ДПФ. Пенсионният резерв за тези Фондове се формира от:

- собствените средства на управляващото пенсионноосигурително дружество.
- средства на починали осигурени лица или пенсионери в УПФ и ДПФ, които нямат наследници.

Към 31 декември 2018 г., Фондът е прехвърлил средства в размер 38 хил. лв. (преведени средства – 54 хил. лв., възстановени впоследствие – 16 хил. лв.) към управляващото пенсионноосигурително дружество, което е формирало пенсионен резерв от 128 хил. лв. (31 декември 2017 г.: 90 хил. лв.).

2.4 Промяна в значимите счетоводни политики

Фондът е приложил първоначално МСФО 9 (виж А) от 1 януари 2018 година. Някои други нови стандарти (включително МСФО 15) са също в сила от 1 януари 2018 година, но ръководството счита, че те нямат съществен ефект върху финансовия отчет на Фонд, поради спецификата на дейността му.

В резултат от избраните методи за преминаване от Фонда при прилагането на МСФО 9, съпоставимата информация в този финансов отчет не е била преизчислена, за да отрази изискванията на новите стандарти.

А. МСФО 9 Финансови инструменти

МСФО 9 Финансови инструменти определя изискванията за признаване и оценяване на финансови активи, финансови пасиви и някои договори за покупка или продажба на нефинансови активи. Този стандарт заменя МСС 39 Финансови инструменти: признаване и оценяване.

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.4. Промяна в значимите счетоводни политики (продължение)

А. МСФО 9 Финансови инструменти (продължение)

(i) Класификация и оценяване на финансови активи и финансови пасиви

МСФО 9 съдържа три основни категории за класификация на финансовите активи: измервани по амортизируема стойност, по справедлива стойност в друг всеобхватен доход (ССДВД) и по справедлива стойност през печалбата или загубата (ССППЗ). Класификацията на финансовите активи съгласно МСФО 9 основно се базира на бизнес модела, по който се управлява финансовия актив и характеристиките на паричните му потоци. Стандартът елиминира съществуващите в МСС 39 категории държани до падеж, кредити и вземания и на разположение за продажба. Съгласно МСФО 9, деривативи, внедрени в договори, където приемния актив е финансов актив в обхвата на стандарта, никога не се разделят.

Вместо това се преценява за класификацията на хибридният финансов инструмент като цяло. МСФО 9 в голяма част запазва съществуващите изисквания в МСС 39, относно класификацията и оценяването на финансовите пасиви.

Прилагането на МСФО 9 няма значителен ефект върху счетоводните политики на Фонда и по отношение на финансовите пасиви и деривативните финансови инструменти.

Следващата таблица и приложените към нея бележки по-долу обясняват първоначалните категории на оценяване съгласно МСС 39 и новите категории на оценяване съгласно МСФО 9 за всеки клас на финансовите активи и финансовите пасиви на Фондът към 1 януари 2018 година. Ефектът от прилагане на МСФО 9 върху балансовите стойности на финансовите активи към 1 януари 2018 година е свързан единствено с новите изисквания за обезценка.

Финансови активи

	Съгласно МСС 39		Съгласно МСФО 9	
	Класификация	Балансова стойност към 01.01.2018 г. /хил.лв./	Класификация	Балансова стойност към 01.01.2018 г. /хил.лв./
Дългови финансови инструменти	Отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	615,452	Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата	615,452
Капиталови финансови инструменти	Отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	369,888	Финансови активи по справедлива стойност в печалба или загуба	369,888
Парични средства и парични еквиваленти	Кредити и вземания	118,879	Финансови активи по амортизирана стойност	118,879
Банкови депозити	Кредити и вземания	-	Финансови активи по амортизирана стойност	-
Деривативни финансови инструменти	Отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	528	Финансови активи по справедлива стойност в печалба или загуба	528
Вземания от дивиденди	Кредити и вземания	30	Финансови активи по амортизирана стойност	30
Общо активи		1,104,777		1,104,777

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.4. Промяна в значимите счетоводни политики (продължение)

А. МСФО 9 Финансови инструменти (продължение)

Финансови пасиви

	Съгласно МСС 39		Съгласно МСФО 9	
	Класификация	Балансова стойност към 01.01.2018 г. /хил.лв./	Класификация	Балансова стойност към 01.01.2018 г. /хил.лв./
Задължения към управляващото дружество	Други финансови пасиви	1,232	Други финансови пасиви	1,232
Други задължения	Други финансови пасиви	1,030	Други финансови пасиви	1,030
Общо пасиви		2,262		2,262

(ii) Обезценка на финансови активи

МСФО 9 замества модела „възникнали загуби“ в МСС 39 с модела на „очакваната кредитна загуба“ (ОКЗ). Новият модел за обезценка се прилага за финансовите активи оценявани по амортизирана стойност, активи по договори с клиенти и дългови инвестиции по ССДВД, но не и за инвестиции в капиталови инструменти.

В резултат от прилагането на МСФО 9, промените в модела на обезценка не оказват съществено влияние върху финансовите активи на Фонда. Това е така, защото:

- по-голямата част от финансовите активи се оценяват по ССППЗ и изискванията за обезценка не се прилагат за такива инструменти; и
- финансовите активи по амортизирана стойност, т.е. парични средства и парични еквиваленти, са краткосрочни (т.е. не повече от 12 месеца), с високо кредитно качество. Съответно, очакваната кредитна загуба за такива активи е несъществена.

(iii) Преминаване

Промяните в счетоводните политики в резултат от прилагането на МСФО 9 са приложени ретроспективно, с изключенията посочени по-долу:

- Фондът е използвал изключението да не преизчислява съпоставимата информация за предходни периоди по отношение на изискванията за класификация и оценяване (включително обезценка). Съответно съпоставимите периоди не са били преизчислени. На база на извършения анализ Фондът не е идентифицирал разлики в балансовите стойности на финансовите активи и финансовите пасиви, произтичащи в резултат от приемането на МСФО 9 към 1 януари 2018 г.

2.5 Нови стандарти и разяснения, които все още не са приложени

Следните нови стандарти, промени в стандартите и разяснения, одобрени за прилагане от ЕК, не са задължителни за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2018 г. и не са били приложени при изготвянето на този финансов отчет. Фондът планира да приложи тези промени, когато те влязат в сила.

Стандарти, разяснения и промени в стандартите, които не са били приложени по-рано – одобрени за прилагане от ЕК

Промени в МСФО 9: Характеристики на предплащане с отрицателна компенсация

Промените влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г. Тези промени адресират повдигнати въпроси, свързани със счетоводното третиране на финансови активи, които имат специални договорни опции за предплащане. По-конкретно въпросът е свързан с това как едно предприятие ще класифицира и оцени дългов инструмент, ако на заемателя е позволено да направи предплащане по инструмента на стойност по-малка от непогасената главница и начислена и неплатена дължима лихва. Такава сума на предплащане често се определя като включваща „отрицателна компенсация“. При прилагането на МСФО 9 едно предприятие ще оцени финансовия актив с „отрицателна компенсация“ по справедлива стойност през печалби и загуби.

Промените дават възможност на предприятията да оценяват определени активи, които имат предплащане с т. нар. отрицателна компенсация по амортизирана стойност.

Фондът не очаква, че промените ще имат съществен ефект върху финансовия отчет в периода на първоначално прилагане, тъй като Фондът няма финансови активи с опция за предплащане, които имат отрицателна компенсация.

Стандарти и разяснения, които все още не са одобрени за прилагане от ЕК

Ръководството счита, че е подходящо да се оповести, че следните нови или ревизирани стандарти, нови разяснения и промени към съществуващи стандарти, които към отчетната дата са вече издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС), все още не са били одобрени за прилагане от ЕК и съответно не са взети предвид при изготвянето на този финансов отчет. Датите на влизане в сила за тях ще зависят от решението за одобрение за прилагане на ЕК.

(а) МСФО 17 Застрахователни договори

Стандартът влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021 г. и ще се прилага ретроспективно, като се позволява и по-ранното му прилагане. Стандартът няма да има съществен ефект върху представянето в финансовия отчет на Фонда в периода на първоначално прилагане, тъй като Фондът не издава застрахователни или презастрахователни договори, не държи презастрахователни договори и не издава инвестиционни договори с допълнителни негарантирани доходи.

(б) Други изменения

Следните изменения и подобрения на стандарти не се очаква да имат съществен ефект върху финансовия отчет на Фонда.

- Годишни подобрения към цикъла МСФО 2015-2017

- Промени в референциите към Концептуалната рамка в МСФО (издадени на 29 март 2018 г.)

- Промени в МСС 1 и МСС 8: Определение за съществен

3. Нетни (загуби)/печалби от преценка на финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата

Фондът е отчетел загуба от финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата от 72,268 хил. лв. през 2018 г. и съответно през 2017 г. печалба от 54,646 хил. лв. Разпределението на нетните печалби/(загуби) от преценка по видове финансови активи е показано в таблицата по-долу:

	2018 г. хил. лв.	2017 г. хил. лв.
Акции и Дялове	(55,611)	35,165
ДЦК, издадени от Република България	(3,490)	11,555
Чуждестранни ДЦК	(10,067)	7,780
Корпоративни облигации	(33)	262
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	(3,067)	(116)
	(72,268)	54,646

4. Приходи от лихви

Разпределението на приходите от лихви по видове финансови активи е показано в таблицата по – долу:

	2018 г. хил. лв.	2017 г. хил. лв.
Чуждестранни ДЦК	9,349	6,212
ДЦК издадени от Република България	5,409	4,496
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	1,299	963
Корпоративни облигации	210	485
Банкови сметки	14	100
	16,281	12,256

5. Оповестяване на свързани лица

Идентифициране на свързани лица

Свързано лице на Фонда е Ен Ен Пенсионноосигурително дружество ЕАД (наричано още Ен Ен ПОД ЕАД), в качеството му на управляващо дружество, както и ключовия ръководен персонал на Ен Ен ПОД ЕАД.

Крайна компания- майка

Крайната компания-майка на Ен Ен ПОД ЕАД е NN Group N.V.

Предприятия с контролно участие в Ен Ен Пенсионноосигурително Дружество ЕАД

100% от акциите на Ен Ен Пенсионноосигурително Дружество ЕАД се притежават от NN Continental Europe Holdings B.V., Холандия, Амстердам.

Други свързани лица

Ен Ен Застрахователно-акционерно дружество– клон София КЧТ и всички компании от групата на NN Group N.V. са свързани лица, защото са под общ контрол на NN Group N.V.

Ключов ръководен персонал

Свързани лица на Фонда са и ключовия ръководен персонал на Ен Ен Пенсионноосигурително Дружество ЕАД. Дружеството счита, че ключовия управленски персонал включва членовете на съвета на директорите.

5. Оповестяване на свързани лица (продължение)

Сделки със свързани лица

Продажбите на и покупките от свързани лица се осъществяват по договорени цени. Неиздължените салда в края на годината са необезпечени, безлихвени и уреждането се извършва в парични средства. Няма гаранции, предоставени или получени за вземания от или задължения към свързани лица.

Задълженията и вземанията от свързани лица са безлихвени и необезпечени. Фондът няма получени/издадени гаранции за задължения на свързани лица.

Транзакциите със свързани лица са оповестени в приложения 6.1 и 6.2 по-долу.

6.1. Такси и удържки от осигурителни вноски за управляващото дружество

	2018 г. хил. лв.	2017 г. хил. лв.
Удържки от осигурителни вноски	5,067	4,950
Инвестиционна такса	9,098	8,677
	14,165	13,627

6.2. Задължения към управляващото дружество

Фондът заплаща такса за управление на партидите и инвестиционна такса на управляващото дружество. Към 31 декември 2018 г. и към 31 декември 2017 г., задълженията на Фонда са, както следва:

	2018 г. хил. лв.	2017 г. хил. лв.
Задължение за удържки от осигурителни вноски	361	440
Задължение за удържана инвестиционна такса върху активите на Фонда	788	792
	1,149	1,232

6.3. Средства на осигурени лица, прехвърлени от/към други пенсионни фондове

	2018 г. хил. лв.	2017 г. хил. лв.
Средства на осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове	47,181	38,463
Прихващания съгласно споразумения с други пенсионни фондове	(14,945)	(13,452)
Входящи парични потоци, свързани със средства на осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове	32,236	25,011
Средства на осигурени лица, прехвърлени към други пенсионни фондове	(44,417)	(42,835)
Прихващания съгласно споразумения с други пенсионни фондове	14,945	13,452
Изходящи парични потоци, свързани със средства на осигурени лица, прехвърлени към други пенсионни фондове	(29,472)	(29,383)
Нетни парични потоци от/(към) други пенсионни фондове	2,764	(4,372)

7. Прехвърляне на средства на осигурени лица по реда на пар.154, ал.2 от ПЗР на ЗИДКСО, чл.51, ал.1 от ЗИД КСО и чл.46 от КСО

7.1. Прехвърлени средства на осигурени лица към ДОО

През 2018 г. са прехвърлени по сметка на НОИ натрупванията по партидите на 51 осигурени лица (2017 г. – 58 лица), с отпусната пенсия от държавното обществено осигуряване с намален индивидуален коефициент, които имат право на избор за промяна на осигуряването им от универсален пенсионен фонд във фонд „Пенсии“, съответно фонд „Пенсии за лицата по чл. 69 на КСО“ на държавното обществено осигуряване, като поискат да им бъдат преизчислени пенсиите, отпуснати с начална дата до 31 декември 2018 г. (съответно 31 декември 2016 г., за прехвърлените през 2017 г.). Прехвърлените средства са в размер на 358 хил.лв. през 2018 г., съответно 2017 г. – 327 хил.лв.

Към 31 декември 2018 г. от нетните активи на фонда са извадени средствата от осигурителните партии на 1,057 осигурени лица (2017 г. – 358 лица), желаещи да ги прехвърлят към Държавния фонд за гарантиране устойчивостта на държавната пенсионна система (Сребърен фонд) в размер на 7,530 хил. лв. (2017 г. – 2,563 хил. лв.).

	2018 г. хил. лв.	2017 г. хил. лв.
Прехвърлени средства към ДОО съгласно чл. 51, ал. 1 от ЗИД КСО	-	(327)
Прехвърлени средства към ДОО съгласно пар. 154, ал. 1 от ЗИД КСО	(358)	-
Активи на осигурени лица, подлежащи на прехвърляне към Сребърен фонд	(7,530)	(2,563)
	(7,888)	(2,890)

Тъй като средствата, подлежащи на прехвърляне към Държавния фонд за гарантиране устойчивостта на държавната пенсионна система (Сребърен фонд), съгласно чл. 129, ал.13 на КСО се превеждат по сметка на Националната агенция за приходите в 6-месечен срок от възникване на осигуряването във фонд "Пенсии", съответно във фонд "Пенсии за лицата по чл. 69 на КСО", към 31 декември 2018 година средства в размер на 4,155 хил. лв. (2017 г. 1,026 хил. лв.) представляват задължения на Универсален пенсионен фонд.

Средствата подлежащи на прехвърляне, съгласно пар.154, ал.2 от ПЗР на ЗИДКСО, се превеждат след получаване от НОИ на разпореждане за преизчисляване на пенсията, на осигуреното лице. В тази връзка сумата в размер на 59 хил.лв. представляват задължения на Универсален пенсионен фонд (2017 г.:няма).

7.2. Други задължения

В състава на другите задължения се включват натрупвания от закрити осигурителни партии на осигурени лица, избрали да променят осигуряването си съгласно чл. 46 от КСО и пар.154, ал.2 от ПЗР на ЗИДКСО.

- На първо число, съответно - на първия работен ден от месеца, следващ месеца на подаване на заявленията по чл. 4, ал. 6 от КСО, пенсионноосигурителното дружество изчислява размера на средствата по индивидуалните партии на лицата по стойността на един дял, валидна за предходния работен ден, и закрива партидите. Натрупаните средства от индивидуалната партия на тези лица (от УПФ) се превеждат в Държавния фонд за гарантиране устойчивостта на държавната пенсионна система (т.нар. Сребърен фонд), в 6-месечен срок от възникване на осигуряването във фонд "Пенсии", съответно във фонд "Пенсии за лицата по чл. 69".
- Съгласно пар.154, ал.2 от ПЗР на ЗИДКСО Националният осигурителен институт изпраща подадените заявления за прехвърляне на средствата до съответните пенсионноосигурителни дружества до първия работен ден от месеца, следващ месеца на подаването им. В първия работен ден от месеца, следващ месеца на подаване на заявленията, пенсионноосигурителното дружество изчислява размера на средствата по индивидуалните партии на съответните лица по стойността на един дял, валидна за предходния работен ден, и закрива индивидуалните им партии.

7. Прехвърляне на средства на осигурени лица по реда на пар.154, ал.2 от ПЗР на ЗИДКСО, чл.51, ал.1 от ЗИД КСО и чл.46 от КСО (продължение)

7.2. Други задължения (продължение)

Посочените средства, се превеждат след получаване от НОИ на разпореждане за преизчисляване на пенсията на осигуреното лице. В тази връзка сумата в размер на 59 хил.лв. представляват задължения на Универсален пенсионен фонд. Закрити са партидите на 51 лица, от които на 6 лица средствата не са прехвърлени.

	2018 г. хил. лв.	2017 г. хил. лв.
Активи на осигурени лица, подлежащи на прехвърляне към Сребърен фонд	4,155	1,026
Активи на осигурени лица, подлежащи на прехвърляне към НАП съгласно пар. 154, ал. 1 от ЗИД КСО	59	-
Други задължения	-	4
	4,214	1,030

8. Парични средства и парични еквиваленти

	2018 г. хил. лв.	2017 г. хил. лв.
Парични средства по разплащателни сметки	40,937	118,879
Общо парични средства и парични еквиваленти	40,937	118,879

Няма блокирани суми и други ограничения за ползване на паричните средства на Фонда.

9. Банкови депозити

	2018 г. хил. лв.	2017 г. хил. лв.
Банкови депозити	16,000	-
Общо банкови депозити	16,000	-

Към 31.12.2018 г., Фондът има срочен депозит в лева с оригинален матуритет над 3 месеца в размер на 16,000 хил. лв.

Банковият депозит в лева е с договорена лихва 0,02%.

Няма ограничение за изтегляне на сумите по банковите депозити по всяко време преди крайния им договорен срок.

10. Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата

	2018 г. хил. лв.	2017 г. хил. лв.
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България	261,587	206,436
Български корпоративни облигации	4,797	6,384
Чуждестранни държавни ценни книжа	406,522	345,840
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	68,553	56,792
Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	366,264	369,888
	1,107,723	985,340

10. Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата (продължение)

10.1 Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България

Ценните книжа, издадени или гарантирани от Република България, към 31 декември 2018 г. и 31 декември 2017 г. имат следната структура по остатъчен матуритет и по вид валута:

	2018 г. хил. лв.	2017 г. хил. лв.
Деноминирани в евро с остатъчен срок до падежа над 1 година	261,587	206,436
	261,587	206,436

През 2018 г. купоните по притежаваните ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България, са между 1.875% и 3.125% (2017 г.: между 1.875% и 3.125%). Купонните плащания са годишни, с фиксирани лихвени проценти.

През 2018 г. и през 2017 г. инвестицията на Универсален пенсионен фонд в ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България, са с пазарна стойност над 5% от нетните активи на разположение на осигурените лица.

10.2. Български корпоративни облигации

Българските корпоративните облигации имат следната структура по оригинален остатъчен матуритет и по вид валута:

	2018 г. хил. лв.	2017 г. хил. лв.
Деноминирани в лева с остатъчен срок до падежа до 1 година	-	4,586
Деноминирани в евро с остатъчен срок до падежа над 1 година	4,797	1,798
	4,797	6,384

Към 31.12.2018 г. и 31.12.2017 г. Фондът не притежава ценни книжа с плаващ лихвен процент. Ценните книжа, деноминирани в евро или лева са с фиксиран лихвен процент. Купонните плащания са шестмесечни.

През 2018 г. купоните по притежаваните корпоративни облигации е между 3.00% и 3.20% (2017 г.: между 3.50% и 5%).

10.3. Чуждестранни държавни ценни книжа

Чуждестранните държавни ценни книжа, имат следната структура по остатъчен матуритет и по вид валута:

	2018 г. хил. лв.	2017 г. хил. лв.
Деноминирани в евро с остатъчен срок до падежа над 1 година	406,522	345,840
Общо	406,522	345,840

Към 31.12.2018 г. и 31.12.2017 г., Фондът не притежава безлихвени чуждестранни държавни ценни книжа. Притежаваните ценни книжа са с фиксирани лихвени проценти.

През 2018 г. и през 2017 г. Фондът не притежава инвестиция в единична емисия чуждестранни държавни ценни книжа деноминирани в евро с остатъчен срок до падеж над 1 година, чиято пазарна стойност да е над 5% от нетните активи на разположение на осигурените лица.

През 2018 г. купоните по притежаваните чуждестранни ценни книжа варира между 0.65% и 4.625% (2017 г.: между 0.25% и 5.125%).

10. Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата (продължение)
10.3. Чуждестранни държавни ценни книжа (продължение)

Концентрацията на чуждестранните държавни ценни книжа и техният матуритет е, както следва:

Държава	Падеж	2018 г.		2017 г.	
		хил. лв.		хил. лв.	
Литва	2025	10,314		10,547	
	2027	2,756		7,582	
Полша	2023	15,349		9,812	
	2024	10,404		10,616	
	2026	3,597		-	
	2027	5,036		10,318	
Румъния	2028	-		2,375	
	2024	3,359		3,409	
	2025	4,962		5,014	
	2027	17,412		17,913	
	2028	16,795		17,803	
Словения	2035	1,875		-	
	2024	29,341		-	
	2025	-		7,354	
Унгария	2025	32,845		-	
	2027	-		16,453	
Латвия	2025	8,975		3,150	
Хърватска	2022	8,963		7,957	
	2025	15,848		15,890	
	2027	-		6,320	
	2028	10,071		-	
	2030	-		2,579	
Индонезия	2021	-		2,755	
	2023	16,852		9,302	
	2024	14,371		13,267	
	2025	7,971		7,331	
Испания	2024	-		28,515	
	2023	40,879		-	
	2025	4,616		-	
Мексико	2022	9,588		9,871	
	2024	21,739		-	
	2028	10,915		-	
Холандия	2025	-		10,964	
	2022	-		6,490	
Португалия	2026	20,823		25,800	
	2027	17,630		-	
	2023	14,885		32,227	
Италия	2025	4,195		5,262	
	2023	11,335		-	
Ирландия	2023	11,335		-	
	2024	12,821		-	
Белгия	2024	12,821		-	
	2020	-		14,769	
Турция	2021	-		5,483	
	2025	-		7,659	
	2027	-		11,053	
Германия	2027	-		11,053	
		406,522		345,840	

10. Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата (продължение)

10.4. Чуждестранни корпоративни ценни книжа

Чуждестранните корпоративни ценни книжа, имат следната структура по остатъчен матуритет и по вид валута:

	2018 г. хил. лв.	2017 г. хил. лв.
Деноминирани в евро с остатъчен срок до падежа до 1 година	3,295	4,871
Деноминирани в евро с остатъчен срок до падежа над 1 година	65,258	51,921
Общо	68,553	56,792

10.5. Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми

	2018 г. хил. лв.	2017 г. хил. лв.
Акции	212,423	216,867
Дялове	153,841	153,021
	366,264	369,888

Към 31 декември 2018 г. Фондът притежава акции в български предприятия на стойност 98,320 хил. лв. (2017 г.: 102,315 хил. лв.) и чуждестранни акции на стойност 114,103 хил. лв. (2017 г.: 114,552 хил. лв.), както и дялове, издадени от колективни инвестиционни схеми в България на стойност 8,259 хил. лв. (2017 г.: 9,076 хил. лв.), и дялове, издадени от колективни инвестиционни схеми в чужбина, на стойност 145,582 хил. лв. (2017 г.: 143,945 хил. лв.).

11. Вземания от дивиденди

Към 31 декември 2018 г., Фондът отчита като вземания от дивиденди, вземания от дялове в щатски долари в размер на 37 хил. лв. (2017 г.: 30 хил. лв. вземания от дялове и акции).

12. Деривативни финансови инструменти

Към 31 декември 2018 г., Фондът има деривативни финансови инструменти, класифицирани като активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата с балансова стойност 290 хил. лв. (2017 г.: 528 хил. лв.).

Към 31 декември 2018 г. и съответно към 31 декември 2017 г., Фондът има отворени сделки с валутни деривативни финансови инструменти за покупка на щатски долари с цел намаляване на валутния риск от промяна на валутния курс, свързан с управлението на притежаваните финансови активи, деноминирани в чуждестранна валута, които не отговарят на изискванията за отчитане на хеджиране. Сделките са краткосрочни, със срок до падежа по-малък от една година.

Параметрите на сделките са следните:

Към 31 декември 2018 г.	Валута	Падеж	Номинална стойност в оригинална валута
Валутен форуърд	Щатски долар	08 януари 2019 г.	39,320,000
Към 31 декември 2017 г.	Валута	Падеж	Номинална стойност в оригинална валута
Валутен форуърд	Щатски долар	19 януари 2018 г.	31,590,000

12. Деривативни финансови инструменти (продължение)

Нереализираните печалби/загуби от деривативни финансови инструменти, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, включени в нетните печалби от сделки с чуждестранна валута, през 2018 г. са 59 хил. лв. (през 2017 г.: загуба 1,102 хил. лв.).

13. Данъчно облагане

Универсалният пенсионен фонд няма данъчни задължения. Приходите на Фонда не се облагат с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане. Приходите от инвестиране на активите на Фонда, разпределени по индивидуалните партии на осигурените лица, не се облагат с данък по смисъла на Закона за облагане на доходите на физически лица. Услугите по допълнителното задължително пенсионно осигуряване не се облагат по реда на Закона за данък върху добавената стойност.

Личните осигурителни вноски за допълнително задължително пенсионно осигуряване се приспадат от дохода им преди данъчно преобразуване. Вноските на работодателите за допълнително задължително пенсионно осигуряване се признават за разход за дейността по Закона за корпоративното подоходно облагане.

14. Управление на финансовите рискове

Фондът осъществява управлението на финансовите ресурси на базата на периодично утвърждавана инвестиционна политика от Комитета по управление на активите и пасивите и Съвета на директорите на Ен Ен Пенсионноосигурително дружество ЕАД.

Основната цел на инвестиционната политика на Фонда е свързана с реализиране на доходност от управлението на средствата на осигурените лица над средната на пазара и поддържане на висока степен на диверсификация с оглед минимизиране на риска.

Основните финансови активи на Фонда включват парични средства и парични еквиваленти, банкови депозити, държавни ценни книжа, корпоративни ценни книжа, акции и дялове в колективни инвестиционни схеми.

Фондът сключва и деривативни сделки, включващи форуърдни договори за чуждестранна валута. Целта е да се управлява риска от чуждестранните валути, който възниква във връзка с дейността на Фонда.

Основните рискове, произтичащи от финансовите инструменти на Фонда, включват кредитен, валутен, лихвен, ликвиден и ценови риск. Съветът на директорите преразглежда и определя политиката за управление за всеки от тези рискове, които са обобщени по-долу.

Кредитен риск

При управлението на кредитния риск, Фондът инвестира във финансови инструменти с висок кредитен рейтинг.

За смекчаване на експозицията на Фонда на кредитен риск са въведени следните процеси и процедури:

- Оценка на кредитния риск – чрез т. нар. рискова премия, представляваща спреда между корпоративната крива на доходност и приложимата бенчмарк – крива, формирана от съответните за пазара на емитента правителствени облигации в обръщение.
- Анализ както на кредитното качество (рейтинг) на емитента на ценната книга, така и на контрагентите, с които Фонда извършва инвестиционните си операции.
- Спазване на утвърдената от NN Group N.V. процедура за оценка на кредитния риск на емитенти и контрагенти.

14. Управление на финансовите рискове (продължение)

Кредитен риск (продължение)

Експозиция към държавен дълг

Таблицата по-долу представя кредитния риск свързан с държавен дълг по балансова стойност към 31 декември 2018 и 31 декември 2017 г.

В хиляди лева

Държава	Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата към 31 декември 2018 г.	Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата към 31 декември 2017 г.
България	261,587	206,436
Румъния	44,403	44,139
Италия	19,080	37,489
Полша	34,386	33,121
Хърватска	34,882	32,746
Индонезия	39,194	32,655
Португалия	38,453	32,290
Испания	45,495	28,515
Турция	-	27,911
Литва	13,070	18,129
Унгария	32,845	16,453
Германия	-	11,053
Холандия	-	10,964
Мексико	42,242	9,871
Словения	29,341	7,354
Латвия	8,975	3,150
Белгия	12,821	-
Ирландия	11,335	-
Общо	668,109	552,276

Няма значителна концентрация на кредитен риск във Фонда.

14. Управление на финансовите рискове (продължение)

Кредитен риск (продължение)

Експозиция към държавен дълг (продължение)

Таблицата по-долу представя информация относно експозицията на Фонда на кредитен риск чрез класифициране на активите спрямо кредитния рейтинг на контрагентите според кредитните агенции на Fitch, Moody's Investors Service и Standard & Poor's (S&P).

Използваната скала на рейтинговите категории е на Standard & Poor's (S&P) и Fitch.

2018 г.

Държавни ценни книжа Standard & Poor's (S&P)	Хил.лева
A	22,045
A-	79,881
A+	40,675
AA	12,821
BB+	34,882
BBB	19,080
BBB-	416,482
BBB+	42,243
Общо	668,109

Корпоративни ценни книжа Standard & Poor's (S&P)	Хил.лева
A	10,320
A-	5,275
A+	1,950
AA-	5,261
B+	2,979
BB	4,195
BB+	5,137
BBB	6,579
BBB-	9,856
BBB+	17,001
Без рейтинг	4,797
Общо	73,350

През 2018 г. кредитният риск на експозицията на паричните средства и парични еквиваленти на Фонда според Fitch Ratings е /BBB-/ на стойност 40,937 хил. лв.

През 2018 г. кредитният риск на експозицията депозити на Фонда според Fitch Ratings е /BBB-/ и е на стойност 16,000 хил. лв.

През 2018 г. кредитният риск на експозицията на деривативни финансови инструменти на Фонда според Fitch Ratings е /A+/ на стойност 290 хил. лв.

14. Управление на финансовите рискове (продължение)

Кредитен риск (продължение)

Експозиция към държавен дълг (продължение)

2017 г.

Държавни ценни книжа	Standard & Poor's (S&P)	Хил.лева
A-		21,279
A+		7,354
AAA		22,017
BB		60,656
BBB		37,489
BBB+		71,508
BBB-		331,973
Общо		552,276

Корпоративни ценни книжа	Standard & Poor's (S&P)	Хил.лв. Fitch
A-	1,929	-
B+	4,871	-
BB	7,170	-
BB-	6,390	-
BB+	9,750	4,891
BBB	11,591	-
BBB-	3,473	-
BBB+	6,727	-
Без рейтинг	6,384	-
Общо	58,285	4,891

През 2017 г. кредитният риск на експозицията на паричните средства и парични еквиваленти на Фонда според Fitch Ratings е /BBB-/ на стойност 118,879 хил. лв.

През 2017 г. кредитният риск на експозицията на деривативни финансови инструменти на Фонда според Fitch Ratings е /BBB+/ на стойност 528 хил. лв.

14. Управление на финансовите рискове (продължение)

Валутен риск

През 2018 г., средствата на Фонда са инвестирани в активи, деноминирани в български лева, евро и щатски долари. Валутният риск, свързан с движението на валутния курс се покрива чрез сключване на срочни сделки във валута. Тъй като валутният курс лев/евро е фиксиран на 1.95583, валутният риск, произтичащ от евровите експозиции на Фонда е незначителен.

Наличието в портфейлите на инвестиции, деноминирани в щатски долари, наложи сключването на сделки, хеджиращи валутния риск, с цел съхраняване стойността на направените вложения.

Валутният риск по деноминирани в щатски долари финансови активи се покрива чрез форуърдни продажби, подновявани на месечна база и осигуряващи непрекъснат хедж на портфейлните позиции.

В таблицата по-долу, е представен анализ на чувствителността към възможните промени във валутния курс лев/щ. дол. с ефекта му върху промяната в нетните активи (чрез промените в балансовите стойности на финансовите активи), при условие, че всички други променливи се приемат за константни.

	Увеличение/Намаление във валутния курс лев/щ. дол. %	Ефект върху промените в нетните активи в хил. лв.
2018 г.	+7.5	182
	- 7.5	(182)
2017 г.	+7.5	759
	- 7.5	(759)

14. Управление на финансовите рискове (продължение)

Валутен риск (продължение)

В таблиците по-долу са представени структурата на активите и пасивите на Фонда по видове валути.

В хиляди лева
2018 г.

Активи	Лева	Евро	Щатски долари	Общо
Парични средства и парични еквиваленти	15,727	23,079	2,131	40,937
Депозити	16,000	-	-	16,000
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България	-	261,587	-	261,587
Български корпоративни облигации	-	4,797	-	4,797
Чуждестранни държавни ценни книжа	-	406,522	-	406,522
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	-	68,553	-	68,553
Акции и права	98,320	114,103	-	212,423
Дялове	6,476	79,910	67,455	153,841
Вземания от дивиденди	-	-	37	37
Деривативни финансови инструменти	-	-	290	290
Общо	136,523	958,551	69,913	1,164,987

Пасиви	Лева	Евро	Щатски долари	Общо
Задължения към управляващото дружество	1,149	-	-	1,149
Текущи задължения по превеждане на средства на лица, избрали да променят осигуряването си от ФДЗПО във фонд на ДОО	4,214	-	-	4,214
Общо	5,363	-	-	5,363
НЕТНА ВАЛУТНА ПОЗИЦИЯ	131,160	958,551	69,913	1,159,624

14. Управление на финансовите рискове (продължение)
Валутен риск (продължение)

В хиляди лева

2017 г.

Активи	Лева	Евро	Щатски долари	Общо
Парични средства и парични еквиваленти	77,625	34,856	6,398	118,879
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България	-	206,436	-	206,436
Български корпоративни облигации	4,586	1,798	-	6,384
Чуждестранни държавни ценни книжа	-	345,840	-	345,840
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	-	56,792	-	56,792
Акции и права	102,314	82,577	31,976	216,867
Дялове	7,607	122,147	23,267	153,021
Вземания от дивиденди	-	-	30	30
Деривативни финансови инструменти	-	-	528	528
Общо	192,132	850,446	62,199	1,104,777
Пасиви	Лева	Евро	Щатски долари	Общо
Задължения към управляващото дружество	1,232	-	-	1,232
Текущи задължения по превеждане на средства на лица, избрали да променят осигуряването си от ФДЗПО във фонд на ДОО	1,026	-	-	1,026
Задължения свързани с инвестиции	-	4	-	4
Общо	2,258	4	-	2,262
НЕТНА ВАЛУТНА ПОЗИЦИЯ	189,874	850,442	62,199	1,102,515

14. Управление на финансовите рискове (продължение)

Лихвен риск

Фондът е изложен на риск от промяна в пазарните лихвени проценти, основно, по отношение краткосрочните и дългосрочните си финансови активи с променлив (плаващ) лихвен процент. Към 31 декември 2018 г. Фондът не притежава финансови инструменти с плаваща лихва.

Към 31 декември 2018 г. и 31 декември 2017 г. финансовите пасиви на Фонда са нелихвоносни.

Таблицата по-долу представя лихвената структурата на финансовите активи на Фонда по оригинален падеж на финансовите инструменти:

В хиляди лева
2018 г.

	Общо	Под 1 месец	Между 1 и 3 месеца	Между 3 месеца и 1 година	Над 1 година
Финансови активи					
Парични средства и парични еквиваленти	40,937	40,937	-	-	-
Депозити	16,000	-	-	16,000	-
Финансови активи с фиксиран лихвен процент	741,459	-	-	3,295	738,164
Финансови активи нелихвоносни	366,591	-	-	-	-
Общо	1,164,987	40,937	-	19,295	738,164

В хиляди лева
2017 г.

	Общо	Под 1 месец	Между 1 и 3 месеца	Между 3 месеца и 1 година	Над 1 година
Финансови активи					
Парични средства и парични еквиваленти	118,879	118,879	-	-	-
Финансови активи с фиксиран лихвен процент	615,451	-	-	9,457	605,994
Финансови активи нелихвоносни	370,447	-	-	-	-
Общо	1,104,777	118,879	-	9,457	605,994

В таблицата по-долу е представена чувствителност към промяната в лихвени проценти и нейното отражение в отчета за изменението на нетните активи на разположение на осигурените лица към 31 декември 2018 г. и 31 декември 2017 г. Влиянието от увеличението или намалението на лихвените проценти е оценено чрез изчисляването на промяната в справедливата стойност на инструментите с фиксиран лихвен процент.

14. Управление на финансовите рискове (продължение)

Лихвен риск (продължение)

В хиляди лева	100 базисни точки на паралелно понижаване	100 базисни точки на паралелно покачване
2018		
Към 31 Декември	43 135	(37 202)
2017		
Към 31 Декември	43 119	(36 424)

Ликвиден риск

Ефективното управление на ликвидността на Фонда предполага осигуряване на достатъчно ликвидни средства за покриване на текущите задължения към осигурени лица, пенсионноосигурителното дружество и други текущи плащания. Фондът управлява ликвидния риск чрез поддържане на парични средства и/или бързо ликвидни дългови ценни книжа. Фондът няма дългосрочни задължения. Тъй като Фондът няма дългосрочни задължения, недисконтираните парични потоци са равни на балансовата стойност на пасивите.

Към 31 декември, падежната структура на финансовите пасиви на Фонда, е представена по-долу в хиляди лева:

В хиляди лева 2018 г.

	Балансова стойност	Брутни (изходящи) парични потоци	< 3 месеца	3-12 месеца	1-5 години	> 5 години	Без договорен матуритет
Задължения към управляващото дружество	1,149	(1,149)	(1,149)	-	-	-	-
Текущи задължения по превеждане на средства на лица, избрали да променят осигуряването си от ФДЗПО във фонд на ДОО	4,214	(4,214)	(1,186)	(3,028)	-	-	-
Общо:	5,363	(5,363)	(2,335)	(3,028)	-	-	-

В хиляди лева 2017 г.

	Балансова стойност	Брутни (изходящи) парични потоци	< 3 месеца	3-12 месеца	1-5 години	> 5 години	Без договорен матуритет
Задължения към управляващото дружество	1,232	(1,232)	(1,232)	-	-	-	-
Текущи задължения по превеждане на средства на лица, избрали да променят осигуряването си от ФДЗПО във фонд на ДОО	1,026	(1,026)	-	(1,026)	-	-	-
Задължения, свързани с инвестиции	4	(4)	(4)	-	-	-	-
Общо:	2,262	(2,262)	(1,236)	(1,026)	-	-	-

14. Управление на финансовите рискове (продължение)

Риск от промяна в цената на акции и дялове в колективни инвестиционни схеми

В Ен Ен Универсален Пенсионен Фонд, този риск е управляван чрез активна инвестиционна политика и прилагане на ограничения за максимален размер на концентрация на инвестиции в емитент, група, дадена индустрия, географска локация и съотношение директни инвестиции в акции и колективни инвестиционни схеми.

Анализът на чувствителността на цената на притежаваните от фонда акции и дялове на неколективни инвестиционни схеми от промяна в цената на борсовите индекси е, както следва:

2018 г.	Промяна в цената на акции	Ефект върху промените в нетните активи
<i>Борсови индекси:</i>		<i>хил. лв.</i>
AEX	5%	569
CAC 40	5%	2,222
DAX	5%	1,753
Eurostoxx 50	5%	387
FTSE MIB	5%	286
IBEX 35	5%	621
MSCI Emerging Europe	5%	261
MSCI Emerging Markets	5%	209
MSCI Japan	5%	1,511
S&P 500	5%	5,253
SOFIX	5%	5,240
AEX	-5%	(569)
CAC 40	-5%	(2,222)
DAX	-5%	(1,753)
Eurostoxx 50	-5%	(387)
FTSE MIB	-5%	(286)
IBEX 35	-5%	(621)
MSCI Emerging Europe	-5%	(261)
MSCI Emerging Markets	-5%	(209)
MSCI Japan	-5%	(1,511)
S&P 500	-5%	(5,253)
SOFIX	-5%	(5,240)

14. Управление на финансовите рискове (продължение)

Риск от промяна в цената на акции и дялове в колективни инвестиционни схеми (продължение)

2017 г.	Промяна в цената на акции	Ефект върху промените в нетните активи
<i>Борсови индекси:</i>		<i>хил. лв.</i>
S&P 500	5%	3,364
CAC	5%	1,529
DAX	5%	1,770
EuroStoxx 50	5%	2,498
FTSE MIB	5%	217
IBEX 35	5%	761
MSCI Emerging Europe	5%	428
MSCI Japan	5%	2,002
SOFIX	5%	5,496
S&P 500	-5%	(3,364)
CAC	-5%	(1,529)
DAX	-5%	(1,770)
EuroStoxx 50	-5%	(2,498)
FTSE MIB	-5%	(217)
IBEX 35	-5%	(761)
MSCI Emerging Europe	-5%	(428)
MSCI Japan	-5%	(2,002)
SOFIX	-5%	(5,496)

14. Управление на финансовите рискове (продължение)

Риск от промяна в цената на акции и дялове в колективни инвестиционни схеми (продължение)

Анализът на чувствителността на цената на притежаваните от Фонда акции, издадени в Република България е, както следва:

31 декември 2018 г.	Промяна в цената на акции	Ефект върху промените в нетните активи хил. лв.
Акции, издадени в Република България	+5%	4,916
	-5%	(4,916)
31 декември 2017 г.	Промяна в цената на акции	Ефект върху промените в нетните активи хил. лв.
Акции, издадени в Република България	+5%	5,116
	-5%	(5,116)

Анализът по-долу показва концентрацията на риск по индустрии за притежаваните от фонда български акции:

Индустрии:	2018 г.	2017 г.
Финансов сектор	5.00%	4.40%
Индустриални компании	40.20%	47.00%
Потребителски стоки от първа необходимост	7.00%	1.20%
Потребителски дълготрайни стоки/услуги	1.80%	3.60%
Материали	1.10%	2.00%
Здравеопазване	14.70%	20.00%
Технологии	1.60%	2.60%
Др-ва със специална инвестиционна дейност	25.40%	14.00%
Други	3.20%	5.20%
	100.0%	100.0%

14. Управление на финансовите рискове (продължение)

Риск от промяна в цената на акции и дялове в колективни инвестиционни схеми (продължение)

Анализът по-долу показва концентрацията на риск по индустрии за притежаваните от Фонда чуждестранни акции:

<i>Индустрии:</i>	<i>2018 г.</i>	<i>2017 г.</i>
Финансов сектор	17.00%	21.60%
Индустриални компании	13.30%	13.80%
Енергетика	8.00%	6.50%
Потребителски стоки от първа необходимост	11.70%	20.20%
Потребителски дълготрайни стоки/услуги	12.70%	9.40%
Материали	6.10%	3.80%
Здравеопазване	9.50%	0.00%
Технологии	10.45%	10.20%
Телекомуникации	6.75%	12.00%
Други	4.50%	2.50%
	100.0%	100.0%

15. Справедливи стойности на финансовите инструменти

Таблицата по-долу показва справедливите стойности на финансовите активи и финансовите пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. За всички други финансови активи и пасиви, които не се отчитат по справедлива стойност, ръководството на фонда счита, че тяхната справедлива стойност се доближава до балансовата им стойност:

към 31 декември 2018 г. в хиляди лева	Приложения	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Обща справедлива стойност
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата:					
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България	10.1	261,587	-	-	261,587
Български корпоративни облигации	10.2	4,797	-	-	4,797
Чуждестранни държавни ценни книжа	10.3	406,522	-	-	406,522
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	10.4	68,553	-	-	68,553
Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	10.5	328,388	-	37,876	366,264
Деривативни финансови инструменти	12	290	-	-	290
Общо финансови активи		1,070,137	-	37,876	1,108,013

към 31 декември 2017 г. в хиляди лева	Приложения	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Обща справедлива стойност
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата:					
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България	10.1	206,436	-	-	206,436
Български корпоративни облигации	10.2	4,586	-	1,798	6,384
Чуждестранни държавни ценни книжа	10.3	345,840	-	-	345,840
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	10.4	56,792	-	-	56,792
Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	10.5	369,888	-	-	369,888
Деривативни финансови инструменти	12	528	-	-	528
Общо финансови активи		984,070	-	1,798	985,868

15. Справедливи стойности на финансовите инструменти (продължение)

Равнение на справедливите стойности от Ниво 3

Следната таблица представя равнение на движението от началното салдо до крайното салдо на справедливите стойности от Ниво 3.

В хиляди лева	Ниво 3 Справедлива стойност
Салдо на 1 януари 2017	12,490
Покупки	1,760
Нетно изменение в справедливата стойност (нереализирано)	(98)
Изкупени облигации преди падеж	(7,768)
Трансфер в Ниво 1	(4,586)
Салдо на 31 декември 2017	1,798
Салдо на 1 януари 2018	1,798
Покупки	9,081
Продажби	(404)
Нетно изменение в справедливата стойност (нереализирано)	(2,615)
Изкупени облигации преди падеж	(360)
Трансфер в Ниво 1	(1,438)
Трансфер към Ниво 3	31,814
Салдо на 31 декември 2018	37,876

Трансферът от Ниво 1 към Ниво 3 се дължи на това, че към 31.12.2018 г. за притежавани български акции, са приложени методи за оценка, които към 31.12.2017 г. са оценени по котировка на активен пазар.

Трансферът от Ниво 3 към Ниво 1, се дължи на това, че към 31.12.2018 г. има котирана цена на активен пазар за притежавани български корпоративни облигации, които към 31.12.2017 г. са оценени по метода на дисконтираните парични потоци.

16. Финансовите инструменти, които не се оценяват по справедлива стойност

Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност

	Приложения	2018	2017
В хил. лева			
Парични средства и парични еквиваленти	7	40,937	118,879
Банкови депозити	8	16,000	-
Вземания от дивиденди	10	37	30
Общо:		56,974	118,909

17. Събития след края на отчетния период

След края на отчетния период не са настъпили събития, които да налагат допълнителни корекции и/или оповестявания във финансовия отчет на Фонда за годината, завършваща на 31 декември 2018 г.